

309363

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

జెన్నవట్టణము 1914 సం॥ డిసెంబరు నెల 29 వ తేదీ మంగళవారము
ఆనందాచార్య సంపత్ కు పుష్ప శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨

No. 254
సంచిక ౨౫౪

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సరమామృతము

ప్రతివారము జేయవలయు విశ్మయము.
సీసా 1-కి 0-2-0 అణాలు మాత్రము.
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుబోట్ల బాపును.
చర్మపుసెప్పుల బారబోలును. బొట్లబోగొట్టును.
వనమూలికలచే హిందూదేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
మహాసనగలిగియుండును.
దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.
కంచభాగచీటి చూచినిన మోసము గలుగదు

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోటో బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబుకట్టిపల్లి, వాడ్డిటప్పురి, మద్రాసు.

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతకోగములకు,
వాతములకు, చిక్కబిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగము
మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
కన్న రియసుగుటచేతను నవసర సమయములందు దొరకుటకు
కుస్తరము. మా డిపోయెదలి కస్తూరి, యందలితర పదార్థము
లేవియును కేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాత్రపు నుండి కొనిన
వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనిన వారొకసారి
పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కఠిని
కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరము
ముఖో పండ్లు తో
ముటవలన చిగురు
గట్టివడును. చిగుళ్ళు
నుండి రక్తము ప్ర
వించకుండును. నో
టిదుర్గంధము లేక
యుండును. పండ్లు
ముత్యముల వలె
తెల్లగా నుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిజ్ఞ వాడబడు చున్నది. సర్వ
సామాన్యముగా వాడుటకు దగియున్నది.
అమృతాంజనము డిపో, } 109, ఫోటో బొంబాయి
} 6-7 తంబుకట్టిపల్లి, మద్రాసు.

అత్తల ఆర్భాటమున కొర్వని కొండ్రు ప్రలాపము.

1914 సం॥ డిసెంబరు 31 తేదీ లోపల అర్థదా
పంపువారి కుచితము.

మేమిదినమున వైపు స్తకమును ప్రతికుటుంబము
నందు నుండుటల పంచికెట్లుటకై ఒక్క అదా తపాల
బిల్లును పంపువారి కుచితముగా పంపుదుమని ప్రయోగించి
యుంటిమి. దీనిసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్థదా
బిల్లును పంపువారికి ఈడిసెంబరు 31 తేదీవఱకు ఉచితము
గా పంపుచుము. ఈరహస్యమును వ్యధాచేయకుడు. విరో
పియా యుద్ధచరిత్రమువలె డిసెంబరు 31 లోపుగ చేరును
రిజిస్టరుచేసి నావారికి ఒక్కొక్కభాగము తపాలఖర్చుల
లో 0-10-0 కు పంపుదుము. ఇది మూడుభాగములుగలది.
కొండ్రుప్రలాపముతోడ యుద్ధచరిత్రపకటనను, అర్థదా
కార్డును పంపగలము.

చిరునామా:— నువీరియరు వాచ్ కంపెనీ.
ఫోన్ నెంబరు 167, మదరాస్

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవ రత్న

దీని ప్రభావమత్యద్భుతము. త్వరపడును.
1 సంజీవ రత్న రూ 1-8-0 అ మాత్రమే పోస్టేజీతోసహా.
యీ రత్నయొక్క ప్రభావమును గూర్చి అనేకులు మాకు
మంచి అభిప్రాయములను పంపియున్నారు. వానిలో ముఖ్య
మయిన అభిప్రాయము. డాక్టరు ఎస్. ఎన్. కాశ్రి పి. వి.
డి. గారి అభిప్రాయము.

"Yur Sanjeevi is found to be of great use to me. Its
effect in my case is indeed magical. Now I am success-
ful in things in which I am very unfortunate and I am
recommending it to all my friends"

Yours faithfully,
(Sd) Dr. M. N. Sastri A. V. D.
Manager, N.R. S. Ayurvedic Dispensary,
Kamalapuram (Cadapa Dt.)

Apply at once to:—
P. Raghava Janardhana Rao,
Mesmerist, ONGOLE
పి. రాఘవజనార్దనరావు.
మెస్మరిస్టు, ఒంగోలు.

అద్భుతమైన కథలు.

వరసియాపగటి వినోదకథలు	1	4	0
తీలా, లేక కుక్కేంద్రనగరమున	1	0	0
జగదేకరంధ	0	10	0
మనోరమ	0	10	0
నవనోదరవాంఛ	0	4	0
కేసరి	0	4	0
మధురవాణి	0	4	0
తిండిపోతురాముడు	0	4	0
మధనమాలిని (దాసు)	0	8	0
శ్రీమద్రామాయణము (నాటకము)	0	12	0
మోహనవల్లి	0	8	0
కంధకాంత	0	6	0
కేళికు పాకకాశ్రమము	1	8	0
జుహోధర	0	12	0

మాచిలానము :—
మధురవాణి పుస్తకాలయము
25 నమ్మకొచ్చెగోడ, మద్రాసు.

శృంగార నైషధము.

దీనికి మూలము 'నైషధం విద్యనాథము' అను శ్రీహర్షుని సంస్కృతి నైషధము. దీనికి కర్తవ్యా కవి
సార్వభౌముడగు శ్రీనాథుడు. ఆనైషధమునకు నిది చక్కని తెనుగు. తెనుగు మాత్రమే కాదు; (మూలమందలి)
రసంబు పోషించియు, నలంకారంబు భూషించియు, హాసిత్యం బాదించియు, ననాచిత్యంబు పరిహరించియు
నన్నట్లు దాని కిది చొక్కపుమెలుగు. శ్రీ హర్షుని నైషధమునకు శ్రీనాథుని తెనుగు శృంగారముగుటచే నిది 'శృం
ంగార నైషధము'య్యెను. కవిచక్రవర్తి లిద్దరి కవిత్వామృతరసములను గలసి, వెలసియున్న యీ కావ్యరత్నమందలి
రసభావ ప్రప్తియు, అర్థవమత్ప్రతియు, వర్ణనావైచిత్ర్యమును అసంఖ్యములు. వ్రాతప్రతులను బరిశీలించి నెక్కు
వోషములకు నవరించి యొక్కొక్క పద్యమునకును గద్యమునకును తీక, వ్యాఖ్యము, ఉదాహరణము, వ్యాకర
ణము, నిఘంటువు మొదలుగా నందందు వలయునవి యెల్ల వ్రాయబడి యున్నవి. చేతి కిమిడికగానున్న చిన్ననైషధ,
మేలికాతములు సోగ నైన పటములు, మంచి కాలిత్రైంకు, దీక్షింక గలవు.

తల అంచెవారినినా య్య. 8-8-0.

ఆర్. మేకేశ్వర అన్న కంపెనీ.

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మీ, మదరాస్.

అయ్యచ్చేదాశ్రమ
గ్రంథమాల.

ఆర్య-ప్రకాశము.

సత్తమ
గుచ్ఛము.

ఆర్యులను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది ఆర్యులకును రీతిని ప్రతిమూలించుచున్నది. ఆర్యులను నుపాయములను ఆర్యులచే రోగసామాన్యమును, నివర్తనము వర్తకులను, దెలుపుమంది వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధింపబడిన ఆర్యులు సామాన్య వైద్యుడు గూడ తయ్యకు లెగియున్నది. ఇందు అయ్యచ్చేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలకలె గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, అయ్యచ్చేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

అయ్యచ్చేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారమునందున దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూపిన పిదప దెలియగలదు.

మెల రూపు. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూపు 2-0-0	6. వక్రికర్మము.	రూపు 0-4-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. అయ్యచ్చేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. అయ్యచ్చేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. అగ్రస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇవి అచ్చునంది 1915
5. కల్పకంఠము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వత్సరము మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాధికారి:—
12, తంబులెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి
156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి,
అయ్యచ్చేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్రమ సంపాదకలకు మాధవనివాసము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయికి కాగితముల కట్టించి యియ్యబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

యద్ధ విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును.

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం డిపోవారి మాదురూపముల పండులను గొనిన వారల కుచితము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-4-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము. *

చిక్కిరి చచ్చితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం

5 తులముల నూనెగల
సీసా 1-కి 0-12-0

జి. పి. మిల్లుల ప్రత్యేకము.

తామర తైలం

వెల చచ్చి 1-కి 0-6-0
డజను 1-కి 3-8-0

అన్ని చోట్ల విక్రయంపబడును. మంగళ కీటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

పండ్లపొడి

చచ్చి 1-కి 0-2-0
డజను 1-కి 1-2-0

అమృతాంజనము డిపో,

107, ప్రేరిరోడ్డు, ఛార్జ్, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబులెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలకల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతివైసముగను. ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తముద్రాగాదు. పదియైదేండ్లుగా దేశమునందంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము పోగలవు. శ్రమివారము వేలవేలు విక్రయము.

బహు వేగముగాను సులభముగాను

పోవునటువంటి బలమైన సైకం. 59 రూ.

పాయలనుండి అమ్ముబడును. క్యాటలాగు

కావలసిన వారికి పంపబడును.

వాట్సెక్ అందు కంపెనీ,

164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమియనిచో

సొమ్ము తిరుగ నియబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

బోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

సమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనజులస్థితి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మాన్యమందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాన్యమందె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరమరామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే ప్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి నిరపటచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవాచి గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారై. తెలిమిగుల కులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిండు క్యాలికోలైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్చులు వేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14.)

జనమంచి కేమాదితర్క,

తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

నూతన రోమసంహారి.

బేగం సాహి సోప్.

ఈనూతన రోమ సంహారి ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయందు రోమమును చెడుపులేక కుద్ధముగాను యెటువంటి పచ్చబులేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి.

వెల 2 బ్లిక్లు పెట్ట 1కి రూ. 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు
3 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలకర్చు 0-3-0

వలయువారు:—ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెనీ

నెం 6 బందరువీధి మదరాసు.

ఇరువది తొమ్మిదవ దేశీయ మహాజనసభ

ఈనెల 28వ తేది చెన్నపురిలో సమావేశమగుట.

ఆహ్వాన సభాధ్యక్షులగు సర్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి స్వాగతోపన్యాసము.

(పూర్వపరిచయము.)

ఆర్యమహాసంతతిలోని శ్రేష్ఠకుటుంబమునకు చేరిన యీ భారతీయులు మరల నొక సారి ప్రధానస్థానమును పొంద గలిగి తక్కిన యార్యకుటుంబములవారి తరహాను అంత సుప్రసిద్ధి లెప్పుడు వారికి నీ శ్రేష్ఠ కుటుంబమువారివలన సేర్పకొనవలసిన ఇతర విషయముల నొనర్చగలరని తలంచుట యాకాశకసము మనబడదని తలంచెదను. ఇదివరకు నేను నడివినీటి నింతకర భారతజాతీయత ఏమియు సేగ్గడియించునను అట్టి దవరకాలముననే ఏర్పడగలదని నేను తలంచెదను. ఇందునుబడదగిన యీ దేశమున మనము కొట్టకొలది గలము. మన పూర్వీకులు ఫిలిస్థిను, బాబా మున్నగు ద్వీపములలో ఆధిపత్యములను స్థాపించిగాని, ఇప్పటివరకు మనము పాశ్చాత్యుల నిరోధమువలన అట్లు చేయజాల కున్నాము. అందువలన ఆధిపత్యములను స్థాపించుటచే గజగ గల గుణాతిశయముల మనయందు వృద్ధి కాజాలవచ్చును. మన జన్మభూమియగు నీ దేశమునకు బతుకు బోజాలకున్నాము గాని, తిన్న నిమాగ్నమున త్వగ నభివృద్ధి గాంచు ఆకురత, తెలివితేటలు, మతవిషయకాభి నిజేశము, నిరపరాధిత్వము, ఇత్యాది గుణములు మనయందు విశేషముగ గలవలె నెవ్వరు నాడే ప్రిచబాలరు. సాంఘిక విషయములలోను, ఆర్థికవిషయములలోను, రాజ్యాంగవిషయములలోను, మనకు విశేషమృదుకలిగి సమిష్టిభావ మేర్పడుటకు ఆ గుణములు అభివృద్ధి చేయవచ్చును. ఇట్టి సందర్భములలో మనము ఎప్పుడైనా ద్రవ్యాభివృద్ధి సామాన్యవిషయములలో పరిశ్రమచేయుట సహజముగ ఆవశ్యకమైనను, వారికన్న నెక్కువగ సమిష్టిసంబంధముగ గొప్పకార్యము నొకటిని విశేషమృదుతో గమనించవలెననుట ఆధారరహితము కాదుగా? ఆ కార్యమెద్దియని యాలోచించుట ప్రతి ప్రముఖునకు కర్తవ్యము. అది యెద్దియనుటకు నేను మేర నూచించియున్నాను. అంతకన్న నెక్కువగ నేమి నుడువవచ్చు? ఈకార్యము కొనసాగుటకు మార్గమెద్దియనుట మతియొక ప్రశ్న. ఆ మార్గము రాజభాటుగాదగినను, కష్టములతో నూడినదగినను నేను చెప్పకకట్టలేదు. ఆ మార్గము నడపించుటలో మనము కను బాగ్రతతో ప్రవర్తించవలయును. మనజులకు సాధ్యభావికమగు మోటుస్వభావము గలదు; ఇందులకు పడించుటయందు మనకు సంగోపము నిచ్చు ఆ స్వభావమునకు లోబడి మనము బానిసలవలె మెలగకుండవలయును. మానవాభివృద్ధికి కనికరస్వభావము ముఖ్య గణము. అయినను, మానవస్వభావము, చెయిట కాదునటుల కష్టపడి పనిచేసి గ్రాసభృత్యిగడించు అనదలన, ఉదాసీనభావముతో చూచి, వారు పోషించుటకు తగిన మృగములకన్న నెక్కువ కాదని భావించి, వారిని చూచుటకే అసహ్యపడుచుండునా? కాని, మనము దయాస్వభావుడగు గౌతమబుద్ధునిచే కవిత్రము చేయబడిన మార్గము నడపించుచున్నాము. కాబట్టి, మనము మనయందుగల మృగస్వభావమును నిరోధించుటకన్న నెక్కువగ పనిచేయవలసియున్నది. నిరోధమును నిరోధించు ప్రేమకునిటించి సామాన్యజనులకును, శ్రీలకును, శేరేలకు, జనుల నెల్లరకును ఆ గురువుగాని బోధించిన ముఖ్యముగ నీటిని మనము చక్కగ గ్రహించవలసి యున్నది. ప్రేమ అను పాపన గుణము జీవరాసులయందు, అందునను ముఖ్యముగ మానవ కోటికి సుభావమును బోధించును; విరోధము అను గుణము భేదబుద్ధిని బోధించి, నష్టములను సంకటములను తెచ్చివెట్టును ఏమన, మనము ప్రేమయను పాపనగుణాతిశయము నకస్థానముగానికే తెచ్చి, దాని కనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించి, నూతన విశ్వ గ్రామ నకు ఫలముగ కన్ను గానక ప్రవర్తించుచు, బాహ్యభేదమును అంతరంగి కార్యభేదముని పోషింపజేసి, ఇదట మూఢులను భావముతో వారిని తిరస్కరించి, తమకు కగతలాములకములగు సాధనములను స్వభావమునకై వినియోగించుకొను దురభ్యాసములను పోషించుచుండునను మన ప్రవర్తనను మార్చదర్శకముగ చేసి, వారును ఆతరు

ననే ప్రవర్తించునటుల బోధింపవలయును. మన మచిగకాలములో ముఖ్యముగ నెరవేర్చవలసిన ఉన్నతాదర్శ మిదియేయని నాయభిప్రాయము. ఈపూచీ ప్రస్తుతమున మన మీద నేల నాలకలయినో యెరుగుట కష్టముకాదు. ఏలయునగా, ప్రస్తుత సందర్భ సమయమున ప్రాగ్దేశీయులు పశ్చిమదేశీయులకు ఒక పలసిన విజ్ఞానకాశమును వారికొనగటకు మనమే తగినవారమైయున్నాము. మనకు ప్రవాతముగు ఆర్యార్యము సామ్రాజ్య కోటయనందొక వెలగల భూమియగు వెలయు నటుల చేయుగలవారము మనమే. అట్లుచేయుగలగుటకు మన దేశముయొక్క ఆర్థికాదాయనిధి ముఖ్యకారణముకాదు; లోకము నంతయు నాక్రమించుకొనవలెనను పేరాస కేటందుటయు, ప్రాగ్దేశీయులం దేవాదగాని సంపూర్ణముగ నశించని విహింసభావమునకు ఫలముగ మనయందు దయ్యాయందు కనికరము. భ్రాతృభావము, కాలిస్వభావము, ఇత్యాది గుణములు అందుటయు, విద్యాభివృద్ధియును, సుగుణసంపత్తియు, ముఖ్య కారణములు. ఇట్టివానలననే మనమీ యార్యార్యమునకు మైయట్టి ప్రాముఖ్యమును తేగలము. కాబట్టి, మన మాయు దేశమును మెలమొకొనుటకు శ్రద్ధతో పూనుకొనవలయును. ఆ యాదర్శమునకు తగినంత సంపూర్ణముగ సద్గుణముల నలవడ జేసికొనవలయును. ప్రతిమానవునకును వ్యాపారము మెట్టులత్యాగశక్తికామ అటులనే ప్రతి దేశీయ తెగకు (జాతికి)ను పీఠభావ మత్యాగశక్తికము. వైరెండు గుణములులేదే, వరుసగ, మానవుడుగాని, దేశీయ తెగగాని చక్కని ఆరోగ్యస్థితిలో దృఢముగ నిలుచుటకు క్రమక్రమముగ వీలులేక పోవుచు వీరు లనేకు లేర్పడుటకు భారత స్వచ్ఛందమైనక పద్ధతియొక అయుభములవలననుట తెక్కువస్వాతంత్ర్యమును ఆవశ్యకము. శ్రీ చక్రకర్త గారి పాతి టు లు మనము అనగా ఇండియనులు యాధునికమునకు సామ్రాజ్యమునకే యొక మూలబలమగునటుల సుప్రసిద్ధము. కాని, యాధునికము అని పేరులచేతిలో బడనపుడు వివర్ణులైనచుండునామనకు మానవ గతమైనపు డట్టి వివరములు గలుగక, అది సన్నిహితుగాను చి బడుచు మనము ఆధికారులకు నమ్మకము కలిగించుదనక, అట్టి బలము మనకు లభించుటకు అనకాశము కలగనియ్యబడదనుట మనము జ్ఞాపకముంచుకొనవలయును. దక్షిణాఫ్రికాలో నిటీలి సందర్భము లేదయ్యునాకు చాలకతకు తోడ్పడుచున్నది. ఎన్నిక వ్యయములనూ కావలసినచిన్నను తుదకు తమకు గల హక్కుల ఆగికిరింపబడి తమకు మేల కలిగింపబడునను నమ్మకముతో దక్షిణాఫ్రికాలోని (మనవాడు) ఇండియనులు వ్యాపారమును సత్క్రమించక, నిరస రాధ నిరోధభావము నలంబించిరి. వీరి మైయట్టి ప్రవర్తనయే వీరికి శ్రీ వైస్సాయి గారి సానుభూతిని గడించినది. నెమ్మదితోకూడిన వీరి క్రమ ప్రవర్తనకు తుట్టుదన ఆ యాధిపత్యపు నిరంకుశాధికారము గూడ లాంకను. దక్షిణాఫ్రికా సందర్భమునండి మాయొక నీటి నెలుగునలసియున్నది. నిశ్చలముగు మనస్సుతో కొందరు ప్రజలు, చాగుణ్యత్వములను చేయక యే, పట్టుపట్టి క్రమ భంగములేక ప్రవర్తించి తమకు ప్రతికూలులగు నిలిచియుండినానిని తమదానికి తెచ్చుకొనగలిగియుండగా. కొట్టకొలది తెక్కింపబడగల మనము పట్టుపట్టి దేశీయాభివృద్ధి మానకములగు ఆర్యములను గూర్చి పనిచేయునెడల, యాధునిక పహాయమును కోరకనే, ఎంత గొప్ప బలమును లభింప జేసికొన జాలము. కాబట్టి, మనలోనుండుగుల భేదములూ, మనకు పరస్పర భేదభావమును కలిగించు ల విషయములను మనము మరచి పోవలయును. మొదట విమర్శమును నెలకొల్పుకొనుడు. ప్రాతేకధను జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుకొనుడు. విరుగగట్టుట ఆ సాధ్యమగుటను నిరూపించుటకు కట్టెలాకట్టెగ కట్టబడినయంతమును జ్ఞాపకముంచుకొనుడు. ఇది చాల స్వల్పమైన విషయమే; చిన్న నాల్గినండి మనమెరిగిన నీటియే. కాని, యానీటి ననుస్థానములోకి తెచ్చుట యంతకష్టమే మామడు. ఈకష్టమునకు మూలకారణము విషయవైరమే. హిందవులకును మహమ్మదీయులకును, బ్రాహ్మణులకును ఇంచుమలకును, ఆంధ్రు

లకును వ్రావిడులకును, బిశోపియనులకును తిదితరులకును గల భేదముల కి విషయవైరముగాక మతేది కారణమగుచున్నది? తేవున్నవో నీవిదమగు మతాసహనమునకును బాత్వసహనమునకును సాంఘిక సహాయములకును భాషా సహనమునకును కర్మాసహనమునకును మనమే కారణమును నిర్ధారమునను గలము. పూర్వకాలములందు దీక్షాసహనమే తక్కిన యసహనములన్నిటిని మించియుండెను. కాననే విజ్ఞానభనులగు వారు “ఒక పగవలన నడంగు ప్రేమవలన నడంగు”నను మహా ప్రవచనమును బోధించియున్నాడు. కాన నాప్రవచనము ఆ చరణసాధ్యముగాదనియు వ్యవహారమున కనుకూలమనియు కథనమాత్రప్రయోజకమనియు మీరు విన్నంతపరాదని ప్రార్థించెదను. మహాకాటకము ప్రబలియున్నప్పుడును వర్ణసాసాధ్యమగు మహావిపత్తుల మనవా రనుభవించుచున్నప్పుడుగూడ నీ ప్రవచనము వాచి ననుసరింపబడినదిగాన దుస్సాధ్యముకాదని నేనిదివరకే నడిచియుంటినిగాన నా బోధకపతనమువలన మనము ఫల మనుభవించవలయును. గాన మీ రంద రైకమత్యముతో పనిచేసి దానివలన కలుగు వెక్కులాభముల ననుభవించుడు. స్వరజ్ఞానముగ నీ వృత్తాంతమువలన గోచరించిన భావనలలో వివి కొన్నియగుటచే మిక్కిలివిగుడుదలను గొలుపుప్రసంగమును వినిపించుటకు నేను పురికొల్పుబడితిని.

నే సంతతితో సంతోషపూర్వకముగ నిరమించుట కిష్టంతరములేదుగాని చర్యక నేను తెచ్చిన ఈ కఠినశ్రమ పూర్తిగా వివరించుటగాను కొందరికి తోచగల కొన్ని సందేహములకుమాత్రము నేను వివరింపవలసియున్నది. నే నీకడపట నడిచినవిషయము నకులంబింపగోరినవో నది కేవలము నైతిక కాణములతోమాత్రమే సంబంధించినదిగా నుండగూడదనునది ప్రభువిషయము. ఈశ్రమను విమర్శించుటలో నావిషయములను మనము కేవలమును విన్నవించుటలనుకూడ మొదటిసమాధానము. అట్లుచేయుట మనకు యుక్తమైనవో ఎదుటివానికి కూడ యుక్తమేయగును. కాని మనము వారిని కోరు వెక్కు యంతయు లిట్టివిషయములవైనే యాధారపడియున్నది. అట్టి ఆలోచన లటుండ నీమాగ్న మరలందించినవో నెల్లవారును గౌరవింపకతిరిసి సత్తెకలుగుననునది రెండవసమాధానము. దాని వలన నుభయసంఘములకు దినదిన పనికిమారుచున్న దూరభావము తగ్గుటయేగాక మన భావిఫలమున కార్యాలగు నాజాతివాల్లో హేమ్యమంది యంతరాత్మలను పతపరచుకొనుటవగూడ దీక్షకన్న విధిమగుమాగ్న మింకొకటిలేదు. మరల గుని నిదివరకొంగ్గేయదేశము మనకొనెన్నిక మహదప కారకమును పూర్తి నొందించుటకు వలయు సహకారమును నా రొస గునట్లొనర్చుట కిది యత్యంతమును సమర్థమైనమాగ్నము. ప్రస్తుత పట్టి ప్రాతిపదికమునగూడ లేకుండనే నే నిట్టిచర్య నవసరముగ నుపసాదించితిని వాదించువాడు రెండవప్రశ్నకు కల్పింపకలరు. కొంతకాలమునుండి స్వప్రముగుచున్న కష్టవిషయకప్రశ్నమే కలుగకున్నవారి నాదము సహేతుకమే యనదగును. ఈ కష్ట విషయకొందోళనము మొదట నొక యాధిని వేశనముతో కలిగినను క్రమక్రమముగ సామ్రాజ్యమందంతటను వ్యాపించినది. ఈవర్ష నిరసభావ మచిర కాలమున న్నాగువిధానమున వారింపబడెనున్నవో కాలక్రమమున ఇదట నితరప్రయోగముగూడ పరస్పర వైషమ్యము లధికముగ కలుగుట కవకాశమును మనవారి స్వభావములలో నిది కలిగింపగలదను భయముకలుగుచున్నది. ఈ విషయమున ప్రభావప్రభుత్వమువారి బాధ్యతనుగూర్చి మనము యుక్తియుక్తముగ గమనింపవలసియున్నది. మనము నలగు రాజ్యములకు పోవుట అదట సమానస్వాతంత్ర్యములను బడగలుట ననునది రాజనీతికాస్త్రము ననుసరించి ఎంతయోగ్యములు వ్యాపారగుణ్యములునైనను మన ప్రోద్బలములేకుండ మాతృదేశమునా రావలసరాజ్యములయందు దట్టికాసముల నెడ జేయుదురనుట సోమతిలంపు. పర్యవసానమున దక్షిణాఫ్రికాలో నొనర్చబడిన పంక్తిగణమును గమనించి వో నిక మందు గూడ నవసరమైనవో నిట్టిసందేహ చేయబడుననుట నిశ్చయము. ఈవిషయమున నిటీవల పరస్పరాంగీకార మాశ్రితమని రాజప్రతినిధిగారు నడిచిన నడువులుగూడ నాశాంతజనకములుగా నున్నవి. ఈవిషయమున శ్రీవారు జవాబిప్రాయము నడిగిన సందర్భమున మనగౌరవమునకు భంగముకలుగనిరిగాని సానురక్త్యము చేకూరుటకు శ్రీవారికి తెలిగంత యనకాశమును కలిగించుట మనకు విధానకము. ఈ కష్టవిషయకప్రశ్నకలన కలుగు ప్రమాదము నాంగదేశీయులు వారుగా నింతవరకును గుర్తింప నందునను దానిని మనము వారికెరిగింప నవకాశములేనందునను గూడ నిది యొక విషయప్రశ్నకలనకే నకనబడినది. గాని యంతలో తలపడమైన సంగ్రామమునందు మనదేశీయులు హృదయపూర్వకముగ సహృదయకూలముగ రాజభక్తిని గమనించుటచే బ్రిటిషు దీవులయందుమాత్రమేగాక ప్రపంచముం వెల్లమెడలనున్న వారి

మనోభావములను గూడ ననుసరించుకొని. దేశమునను
యందును పుట్టియున్న విభిన్నముగ ప్రాయశఃప్రతిభాగూడ
సదృశి ప్రాయముల నొసంగునంతమాద్యుకు పాల్పడియున్నది.
కాన నీ సదృశి ప్రాయము యుద్ధము మగిసిపిమ్మటగూడ నీర
పడి హిందూదేశమునకు లాభకరము కలుగగలదని యూహించు
చున్నాను. కాని ఇట్టి ప్రతిభాలాభిప్రాయ మేమైనది? దేశము
మనము దానిని పొందించి మన సార్వభౌమునిపట్లను దయావంత
మననా లేని ప్రభుత్వముపట్లను మనవిశేషతయందును మనంతయు
లొట్టుకలుగదుండునట్లు ప్రకర్తించుటకు మన మన్నివిధములను
ప్రయత్నించుచున్నాము. ఆ మహా ప్రభుత్వము మనయందు గల
ప్రేమ నుపార్జము. సాహజుత్వి అత్యధికము. మన సౌఖ్యము
కొర కాచేరీగల చింత ఇంతింతకాదు. కాన మనభాగ్యక
మున మనము జడయగుచున్న భావనాజకటాక్ష నిత్యమును
మరల గోల్పొనడుండునట్లు మన మన్నివిధములను ప్రయత్నిం
పవలరా? అవ్యాజకరణమున మనలో తలఁచుకొనిన
యీ మహాప్రాణ్యము మన కర్మ ఫలము నొసగుటలో తన
విధానుకరణ మునువకుండునాక. సత్సృజితమే జాతీయ
గౌరవాభివృద్ధికి మూలకారణము" ను త్రువదర్శ మెన్నటికిని
మరువదకుండునాక.

మరియుక సారి మీకు హృదయపూర్వకస్వాగత మొసం
గును మన మాతృదేశాద్వైత సంతతుకులను మార్గదర్శకులు
నగు నాతిరోహిత దివ్యగుణముపేరట మీ ప్రయత్నములు సా
ఫల్యములగునాక యని కోరుచున్నాను.

సభాధ్యక్షులగు శ్రీయుత బాబు భూపేంద్రనాథ
బాసుగారి యుపన్యాసము.

(పూర్వసంచికాను బంధము.)

హర్షింజ ప్రభుత్వారి విశ్వాసపద్ధతి.

హర్షింజ ప్రభుత్వారు వైర్య విశ్వాసముల నవలం
బించి మార్గదర్శకులై యున్నారు. హిందూదేశ ప్రభుత్వము
ప్రజల నిమిత్త మేర్పడిన ప్రభుత్వమని చాతుటకు వారు
ప్రయత్నించి యున్నారు. సమానమైన పౌరస్వాతంత్ర్యము
నకు మనకు హక్కుకలదని వాదించుచున్నారు; దక్షిణా
ఫ్రికాయందు మనదేశము సాత్విక నిరోధపద్ధతి నేర్పడి
యవలంబించి జరపినచర్య సమంజసమని యంగీకరించుచున్నా
రు; జాతీయబంధమైన మాధవిశ్వాసమును వర్ణసంబంధమైన
దురభిప్రాయమును ప్రతిరోధించి హిందూదేశపుహక్కులను
నెలకొల్పి, హిందూదేశగౌరవమును కాపాడుటకు బద్ధకంఠు
లై నిలిచియున్నారు. ఆంగ్లేయదేశమునకును మనకును తా
మేమిగావించినదియు శ్రీవారు గ్రహించిరో లేదో నాకు తెలి
యదు. హిందూదేశమందలి ఆంగ్లేయ పరిపాలనముయొక్క
పద్ధతిగూర్చి మన సార్వభౌముల డొంగిన ప్రకటనప్రతిక
యెడల ఊహించుచున్న మనవిశ్వాసమును శ్రీవారు పునఃప
రిచింపజేయుచున్నారు. ఇంతకన్న విశేషవిషయ మొకటికలదు.
తమయధీనములో దేశీయుల యాత్మగౌరవము సురక్షితముగా
నుండునని హిందూదేశజనులగ్రహించునట్లుగా నుంచుచున్నారు.
మీరు దక్షిణాఫ్రికాయందు మనహక్కులను స్థాపించునిమిత్తము
పంపినప్పటికి, వీరికి సర్ లెంజింగ్ రాబర్ట్స్ గారు
విశేష సాహాయ్యము గావించుచున్నారు. అపజయ మత్యంత
సంతోభకరముగ నుండగల సందర్భమున, రాబర్ట్స్ గారు
మనకు జయమును నిధింపజేసి; పిమ్మట కృతజ్ఞతాపూర్వ
కమైన మనమభివాదములకు పాత్రులు. ప్రజల యాత్మగౌరవ
మునకు గావలయు లక్షణములలో కొంత యధికముగా ను
న్నది కాబట్టి యీ సందర్భమందెంతకావలసివలసియున్నది.

ఆయుధపాణులగుట కధికారము.

ఆయుధపాణులగుటకు హక్కు, వైశ్యాధిపత్యము వ
హించి సామాన్యపత్యమున నేనలనుచువుటకు హక్కు, ఇల్లును
వాకిలియు కాపాడుకొనుటకు స్వచ్ఛందమైన సమాహముల
నేర్పడుచు కొనుటకు హక్కు ఈ హక్కు లన్నియు హిందూ
దేశ ప్రజల కంతకాలముయొక్క బడకుండునా? ఇంక నెంత
కాలము హిందూదేశ హంగ్లేయదేశమునకు బంధింపబడి తప్ప
కుటగులు వెల్లుచుండునా? ఆంగ్లేయదేశము నిమిత్తమున తన
నిమిత్తమును గూడ హిందూదేశము స్వతంత్ర స్థితియందుం
డుట కిది సమయము. తనకాలమునకు కోమక రాష్ట్రమువలె,
నేడని మహా విప్లవాలుండు రాంగ్లేయ దేశము హిందూదేశ
మును వదలివెట్టి వలసవచ్చునెవల నేమి జరగునా? ప్రజావిప్లవ
దున్నట్లు సంగ్రామమున నెలకొని నిరాయుధులుగా నుండు
నెడల దేశములోపల నరాజకమును బ్రతిపదవీధియు కలుగును.

ఇట్టిస్థితికన్న నాంగ్లేయదేశమునకును హిందూదేశమునకును నెక్కు
వయగౌరవ కారణమైన కార్యమునందగునా? వికృతత్వము
లేకున్నను బలవంతులుగానుండిన ప్రజలుగల హిందూదేశము
నాంగ్లేయదేశము 1857 సంవత్సరముల పరిపాలించి తుదకా ప్రజల
ననుభవముల గాను సాహజుత్వములగాను వదలివెట్టినదని
వాద్యాదులు చేయుచున్న సమస్య నెవల నదియెట్లుండునా? అది
యెట్లుండునా? హిందూదేశముగల బలమును విశ్వాసబలమును
గతిని, ఆంగ్లేయ దేశముతో సమానముగా నిలిచి, దాని య
పాపములలోను కన్నములలోను పాలాని, రెండు దేశముల నేకీ
భవించి పరంపరాకర్తయైన తమ సామాన్యస్వాతంత్య్రములను
సంరక్షించుకొను చుండుటకన్న, నాంగ్లేయదేశమునకును హిం
దూదేశమునకును నెక్కువకీర్తి ముత్యముయందగలదా? శార్వభౌ
నిరోధమునకు హిందూదేశము గోడవలెటిది

కృత్యముగా పశ్చాత్తాప పడుటకులన ప్రయోజనములేకు
న్నను, పరిశీలించి లింకా విధముగా నుండునెడల, నాంగ్లేయ
దేశ మైరోహసం గ్రామరంగమునకు నేడు, దెబ్బది వేలమంది
హైందవ వైసిఖులుగాను, కార్మికులపరిరోధమును విఫలము
గావించు ప్రైకటద్యమును పంపగలిగియుండునని యూహిం
పకతప్పదు. మఱి హిందూదేశము విశ్వాసపాత్రముగా ప్రకర్తించి
పలేదామేమి? ఈ యాపత్కాలములో హిందూదేశమందలి
వివిధభాగములలోని ప్రజలును, జాతిమతాదివిషయలేక, రణ
రంగమున టురికి యుద్ధము నేయుదుమని మొట్టకొనిరి.
ఇది గతవిషయపరిత్యాగమును భవిష్యత్ఫలపరిపూర్ణతను నూ
చించు చున్నది. నేను హర్షింజ ప్రభుత్వ గారిని సంభో
ధించి, ఈ భవిష్యత్ఫలము వారి చేతులలోనున్నదని
యు, వారువ్యక్తమును చాలించుకొనులోపల హిందూదేశ
మిభవిష్యత్ఫలమును పొందునెడల చరిత్రమందు సమానమైన
కీర్తిపాత్రకి సంపాదించు బడగలదనియు, చెప్పటకు నాకనుజ్ఞ
యిండు. నా ప్రార్థన స్వయంకీర్తిసంపాదనాగ్ధముకాదు. అది
పరాశ్రియనకు యశోహేతువు. ఉభయదేశములకును గణనా
తీతముగ మేలుగావించిన వారగుదురుగాన, హిందూదేశమంద
లియు నాంగ్లేయదేశమందలియు భవిష్యత్ ఫలసంపాదకముల
వారందఱును వారిపేర నాశీర్వాదించెదను. ఇది కష్టకాలముం
దు మనకున కెక్కింపజూచు మొట్టకాదు, మనకు మనమ
స్వాధిపత్యమును నిలిచి బాధ్యతలను ప్రతిజ్ఞలను ప్రమాణ
పూర్వక మైన వాగ్దానములను సిద్ధింపజేయ
వలయునని వాదించుచున్నాము. వాగ్దానప్రకార
ముననాత్మ్యమును కాపాడవలయునని బెల్లెయము వెల్లుకొన్న
మొజవంటిదేయిది. ప్రతిజ్ఞాపరిపాలనార్థ మిపుడాంగ్లేయదేశ
ము తన స్వస్వమును, అంతకన్న కధికమైన భనముచే సంపా
దించుబడచేరని తన ప్రజల యమాల్యక్తమును, ధారపోయు
చున్నది. మానవచరిత్రయందు సంకతాలమును దానిపేర
కాశ్యతముగ నుండును. హిందూదేశమునెవల నాంగ్లేయదేశము
తన ధర్మమును నెలకొల్పుచున్నదని హిందూదేశము చెప్పగల
గునామేమి? ఇది ప్రాప్తావాచ్యముకాదు; మానవసాధారణ
మైన నైతికజ్ఞానమువలన ప్రేరేపింపబడి హిందూదేశ ప్రజలుం
దఱును సాధికారముగా వీనిన నడుగు చున్నారు.
మతములు కేవలమాయలును తద్వృత్తి ఫలరక్తప్రభావములను
కానియెడల, ఈ నైతికజ్ఞానము యధాసంఘర్ష
ణమునకును జాతీయస్థితిగతులకు నతీతమై నిలిచి యుండును.
కాని, సోదరప్రతిభూలరా, ఈభవిష్యత్ఫలమును పొందు
టకు మనముచేయువలసిన కార్యముగూడ నున్నదని సంకుచిత
ముగానైన నూచింపకున్నయెడల, నేనును ధర్మమును సరిగా
నిర్వర్తించినవాడను గానెదను.

విద్య.

మనప్రజలకు విద్యాప్రదానమొనర్చి సామాన్యజనుల
నున్నతస్థితికి దెచ్చుటయే మనప్రభుత్వముకర్తవ్యము. బలాత్కా
రప్రారంభవిద్యాప్రదానపద్ధతి నభ్యుపేక్షము పరిత్యాగమైనను
ప్రజేశ్వరైతి కొంతకాలము నడపుడని మనము ప్రార్థించితిమి
కాని ప్రభుత్వమువారు దాని నంగీకరింపలేక నికాది మిక్కిలి
విచారకమయ్యెను. అడభితి తప్పుక నిధించితిరవలయును
గాన, నేను నిరాశచేసికొనలేదు. అజ్ఞానులవలన గాని యనా
దియువలన గాని తల్లిదండ్రుల యధిష్టమువలన గాని యేదిగ్ధ
య విద్యాప్రయోజనమును పొందగలడగూడదని యాంగ్లే
యదేశము 1880-9 సంవత్సరము పర్యంతము గ్రహించలేకుండె
ను. గౌరవాధ్యక్షులు కాలమునందే మార్గముననుండి, యాంగ్లే
యదేశ ప్రదర్శనముగాను ఈ సంగతులయేలే మనయాచారమై
యున్నది. మన జాతీకావిద్యాధ్యక్షులను ప్రారంభదశయందే
యున్నది. మన జాతీయజీవితమున కస్థిరమువేయుటకు
విద్యయే మూలాధారకల కావున, ఈజాతీయజీవితవిద్యా

విషయములందు మహామృదీకరసంఘము (మా వెస్టర్లిగ్) వారి
కార్యక్రమము ననుసరించుట యుక్తము. కలకత్తావలన గలగు
చున్న వివేచనాబులును, మన మతజీవితముయొక్క మనోనార
త్వమును పవిత్రతను పాడుచేయుచున్న చిన్నచిన్న యభిప్రాయ
భేదములను విద్యకలననే తొలగగలవని నేను నిశ్చయించె
దను. నేను భగవంతుని ముఖమునుండి పుట్టిన నేమి, పాదము
నుండి పుట్టిన నేమి? విశ్వమంతయు భగవత్పాదపీఠముకాదా?
నుతమనకు మంత్రతంత్రములవలన నేమి ప్రయోజనము? భగ
వంతుడు తన్ను వెతికువారికదలకను ప్రత్యక్షుడును. మన
మార్గాధనాన్వయమును విన్నను ఘంటానాదమును విన్న
నభేదములేదు; చుట్టూ పిమ్మట మనముగోచర మార్గమిందను
ప్రకటనముకర్తించిన భేదములేదు; మనము దేవాలయము
లలో సమాజేశమైనను నున్నచులలో సమాజేశమైనను భేదము
లేదు; మనమెక్కువ కలములలో జన్మించినను తక్కువకలము
లో జన్మించినను భేదములేదు; వీనికిలైట వీని కతీతముగా
పవిత్రమైన మాతృగర్భముగానుగలదు. అచ్చటి యారాధనము
నిమిత్తము మానసాధారము మనలను పిల్చుచున్నది. అక్కడ
పవిత్రమైన బలిపీఠమునెదుట మనమందఱును నేకీభవించి, కడ
చినదాని వైపుకాళ్లును కలుగనన్న దానివైపు కన్నులను
సారిచి నిలుకము. మనము మొదట హైందవులముగా పుట్టి
నెరిగి యెల్లప్పుడును హైందవులముగానే యున్నామని
మాత్రము జ్ఞప్తియందుంచుకొన్నచో, ఒకకాళివాకన్న మరి
యొక కాళివా రెక్కువ శ్రీమముగా నభివృద్ధిచొందిన నేమి?
ఒకరికన్న మరియొక రెక్కువ యానుకూల్యములను పొందిన
నేమి? రాజ్యాంగతంత్రములలో నొకభాగ మభివృద్ధిచొందిన
దన్న మొత్తమంతయునందనదనియో యో; మనసోదరుల
యానుకూల్యములను మనయందలి యానుకూల్యములనియో
యరము. అచ్చవిషయములలో నల్పతమ మైనవియే మనలకేలు
పఱచుచున్నది; ఇవిచిన్న విషయములే యైనను, కంటబడిన
నలునులవలె, తఱచుగా నెక్కువ మంటకు కారణములగు
చుండును; మనము వీనిని తీసివారచేయవలయును. జానులగు
హైందవులను మహామృదీయులును మనయొకతత్వ మాత్ర్యక
మని గ్రహించి యెన్న భేదముల నణచివేయుటకు ప్రయత్నిం
చుచున్నారు. మనము భరించి సహించునో మాత్రమున నీ
భేదములు మలభముగా చక్కబడగలవు.

హైందవపరిశ్రమలు, ప్రభుత్వసాహాయ్యము.

విద్యాప్రదానము, మనప్రజల నున్నతస్థితికి దెచ్చుట,
దేశమందలి సాంఘికరాజకీయ జీవితములనుండి కులగోత్రాది
వికటలను తొలగించుట మొదలగు నిర్మాణరూపకమును
మహాకార్యముల మనయెదుట నున్నవి. మన ప్రయత్నముల్
విషయముల నిమిత్తముమాత్రమే చేయబడగూడదు. కళా
పరిశ్రమలవిషయమై మనము విశేషము పాటుపడవలసియున్న
ది. పరిశ్రామికవిద్యనుగూర్చియు పరిశ్రామికాభివృద్ధిని గూర్చి
యు మనమత్యంతమైన శ్రద్ధను క్రియాశక్తిని వినియోగింపవల
యును. పూర్వ మీసందర్భముండు మనకెక్కువ యాటంకము
లుండియుండెను. మనవలెనే విశేషభాగము వ్యవసాయక
వృత్తిగల దేశములలో, వైరోహింపబడిన కొన్ని ప్రభు
త్వములవారును జపానుప్రభుత్వమువారును, గొప్పగొప్ప పరి
శ్రమలను జయప్రదముగా నెలకొల్పి యున్నారు. లాభకరము
లైన యామ్యాముల నవలంబింపక, మన ప్రభుత్వమువారు,
ప్రపంచమందలి పరిశ్రామిక దేశములలో నత్యంతాభివృద్ధి నంది
నదియు మహాసంపన్నమైనదియును నాంగ్లేయదేశముయొక్క
మర్యాదల ననుసరించుచుండిరి. యుద్ధము క్రొత్తసమస్యలను
క్రొత్తపద్ధతులను మనదృష్టిపథమునకు దెచ్చినది. క్రొత్తగా
ప్రారంభింపబడిన వర్ణకారపరిశ్రమ కాంగ్లేయదేశ మీసమును
సాయము నేయబూనుటవలన, హిందూదేశమున ప్రభుత్వ
సాహాయ్యముతో లాభకరముగా ప్రారంభింపబడగల పరి
శ్రమల భావిస్థితి విషయమై మనకు సంపూర్ణమైన యాశ
కలుగుచున్నది.

ఇంగ్లాండునందు చేయవలసిన పని.

సోదరప్రతిభలారా!

మనమాదేశమున స్వయముగా చేయవలసినపనిగూర్చి నేను
సమాజముగా నెక్కువ శోక్తి చెప్పినను, దేశాంతరమందు మన
ము గావించవలసిన కార్యమును మఱచినవాడనుగాను. హైం
దవ స్థితిగతులనుగూర్చి యాంగ్లేయప్రజలకు చక్కగా నన్ను
చెప్పట మిక్కిలి ప్రయోజనకరము. ఇది యసాధారణమైన
మహాకార్యము. ఆంగ్లేయప్రజలు మనకత్యంతాప్తులు. ప్రాచ్య
భూములందు గానవచ్చు నానాసీన్యమును (పాపా) వారెఱుం
గరు. వారు శ్రమపనువారుకారు. మంచి ప్రభుత్వమైనను ప్ర
జాప్రభుత్వమునకు సాటిరా దని దక్షిణాఫ్రికాయందు కాంటిని

వెలగొల్పిన రాజ్యతంత్ర వికారమును వదిలిన నాకొత్తమును దలి పరమార్థమును వాల్చి గ్రహించెదము. వాల్చి పుష్పమును చెవి యెగ్గి విని సహాయము చేయుటకు సిద్ధముగానుండునని స్వామివరకులకు నేను కనుగొంటిని. మిగులదేశము గొనిపోయిన ప్రాంతములకు నన్ను పుష్పము ప్రమాదజనితములైన దురభిప్రాయము సమకూలకలముకొనగలిగిరి. సభలయందు పాస్యము లొసంగుట ప్రయోజనకరము యెను, యోచనాపరులకు పాఠప్రముఖుల మూలమును పత్రికల మూలమునను మనము చేయవలసిన కార్యములో విశేషభాగము నిశ్చయముగా గావించవచ్చును.

విజ్ఞాపనము.

జాతీయ మహాసభయొక్క విజ్ఞాపనమును పత్రికా కార్యనిర్వాహకులకును ప్రజలకును విషయములను విశేషి కరించుట మూలముగా నమూనామైనవి యొనర్చుచున్నది. హిందూదేశ ప్రతినిధు లదేవనిగా నిర్ణీతకాలములందు తప్పక యింగ్లాండును వెళ్లి యువసంఘమువారికి క్రొత్తవిషయములను నచ్చుచెప్పు చుండవలయును. ఆయువసంఘము వారు తమ ప్రయోజకత్వము నతిశయింపజేయుట కవకాశము కలుగునట్లు ధనసహాయ మధికముగ గావలసియున్నది. ఇది మిక్కిలి శీఘ్రముగా గావలసిన కార్యము. ఇందునిమిత్తము నెచ్చునట్లు విత్తము దుర్వినియోగము క్రానేరదు. ఈనిశ్చయములను విశేష లాభము కలుగగలదు. హిందూదేశముందు దోష్టముచేసి యుపకారవేతనము నొందిన యొక 'యాంగ్లేయ' మహాజనుడు విశాలహృదయుడై జాన్ బ్రెయిలుగారికి నచ్చు చెప్పటవలననే 1858 వ సంవత్సరమున హిందూదేశము తన హక్కులను నిరూపించు ధర్మకాసనమును పడయగలిగెను. విషయ విభానమే యభివానకారణము. హిందూదేశమునగు రించి చక్కగా తెలియవలయుననుటయే మన యందలి యభిలాషయున్నది. పార్లమెంటు సభ్యులుమాత్రమే మన సమస్యలను తీర్మానింపగలరు. కాబట్టి వారికి సరిగా విషయ తెలియబడుట యవశ్యకరమైయున్నది. మనము నిరీక్షించుచు భవిష్యత్తులను కాలితీర్మానముగా పరిణమింపముననుచో, అది సహకారమువలన సమకూర్చబడవలయు. వైషమ్యము నెనుకకీమును; బాదానీయము పురోభివృద్ధి నాటకపటమును.

సామ్రాజ్యమునందలి మనస్థానము.

యధా భేరిని నాదములు మనల మేలు కొల్పెనను దానివలన హిందూదేశ విషయమై యింగ్లాండునందున్న మా మతిశయించెను. అది యాంగ్లేయ హైందవుల మనసులను కరిగించెను; అన్యసంపర్కములన్ని (బ్రిటీషుధినితేములను కూడ నాకర్షించెను. మన రాజప్రతినిధి గారధినితేములకును హిందూదేశమునకును పరస్పరకోపకార పద్ధతిని క్రొత్తగా నేర్పజెడచుచి చెప్పియున్నాడు. సమాన ప్రతిపత్తి నవలంబించివగాని పరస్పర సహాయము హిందూదేశమున సంగీకార యోగ్యముకానేరదు. అధినితేములు దానిని సంగునా? ఇంతకుముందు దిచ్చియుండవుగాని, యిప్పుడు సామ్రాజ్యమందలి నీతి కనుకూలముగా నీవిషయము తీర్మానింపబడునని యాశంబుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలోనియందలి ప్రజాభిప్రాయమును ప్రకటించు నొక పత్రికారాజ మిట్లువక్కాణించుచున్నది. "హైందవులు తక్కువజాతివారని యజ్ఞానులుమాత్రమే తలచియుండిరి. ఇంకోసా దేశీయులలో నత్యంత గర్వింపబడు జాతివారి వారు సమానులు, సంపూర్ణముగ సమానులు. అనేకజాతులవారుగల స్వచ్ఛంద ప్రజల సామ్రాజ్యములో తమ జాతీయ గమ్యస్థానమునకు ప్రాకులకుడు స్థానికస్వపరిపాలనముగలిగి తమదేశములో తాము స్వచ్ఛంద పౌరులుగా నుండవలయునని వారు వాదించుచున్నారు. వారి నెవరు కాదనగలరు?

ఉపసంహారము.

ఇప్పుడు మనకు సమయమువచ్చినది. మన యలసభాసమున మనము ప్రోసివేయవలయును. గమ్యస్థానోన్ముఖులమైన మనము నడుము లిగగట్టుకొనవలయును. ఆగమ్యస్థానము మన మచేక్షింపదగినవానిలోనత్యుత్కృష్టమైనది. అదియాయోగ్యగౌరవ మచేక్షించిన కనడాయందలి పరామ వారిని దక్షిణాఫ్రికా యందలి బోయరులను తృప్తిపరిచియున్నది. వారిపుట్టింగుడు నకునోద్భవవారిలోనుగగణ్యులు. శీఘ్రముగా నేనమనని నేను తలచునట్లు, అస్థితిమనవనచ్చు నెడల ఇంగ్లాండును హిందూదేశము నుబంధించు సంబంధములు బలపడునేకాని జీవితం నేరవు. ఆధ్యాత్మిక ప్రాచ్యదేశమునకు పాశ్చాత్యోత్సాహము వచ్చియున్నది. ప్రాచ్యకాలత స్వభావము పాశ్చాత్య క్రియాత్మక సమ్మేళనము చేయునెడల మన కపజయము కలుగనేరదు.

హిందూదేశమునందలి యిట్టి జాతులకంటె మన దెక్కువ మందిగిరిలోనున్నాము. హిందూదేశ ప్రజల మలమును అభివృద్ధి నందుచున్న యేకభావమును గ్రహించ గారంభించినాము. సామ్రాజ్యమందు తాను వాస్తవముగా సమానమైన భాగస్వామ్యము ననుభవించవలయునని హిందూదేశము తెలిసికొని తనకు లభించిన మహాతీర్థమును సాగ్ధముగ విని యోగజలముగొన్నది. గమ్యస్థానమునెడి మూలలో జాతీయత వర్ణములు మొదలగునవి కరగి యదృశ్య మగుచున్నవి. హిందూదేశము గ్రహించినట్లే యింగ్లాండుకూడ గ్రహించినది. ప్రధానమంత్రిగారి మూలముగా వాంగ్లేయప్రజలు మనకట్లు చెప్పి యున్నారు. "మీరు ముందుగా వాగ్దానముచేసిన సహాయమును మేము ప్రశంసాప్రీతిపూర్వకముగా నామోదించుచున్నాము. ఈసామ్రాజ్యము జాలెమతాది భేదముల నెఱుంగదు. ఇందలిరాజకీయక్రమద్రిగారు ప్రజలందఱును సమానప్రతిపత్తి గలవారు; మన సామాన్యస్వామ్యములను భవిష్యద్దలిని కాపాడువిషయమున సమానభాద్యతగల సమితి ధర్మకర్తలు. మన కేతన మందఱకు నేకభావమును నూచించునది; ప్రపంచమంతయు నాయుధములతో నెదిరించినను, ఆయేకభావము భిన్నమగు నది కాదు. న కించు నదియు కాదు. నట్టి పరాకమ్యుక్తింద బ్రిటీషునైకులతోను రాష్ట్రీయనైకులతోను సమానముగా భుజాభుజిని నిలువనెంచిన మిసమానేకము నికడనుండి మనపూర్వకమైన సంపూర్ణ కృతజ్ఞతతో మేము కొనియాడుచున్నాము."

గతవిషయమును విచారించుటవలన ప్రయోజనములేదు. భవిష్యత్తులనునందు కొనుటకు సిద్ధముగా నుండము. అఫలము నాకు ప్రకృతిమగుచున్నది. నాదేశము ప్రపంచజాతులలో గౌరవార్థమైన స్థానము నాక్రమించు కొన్నట్లు నాకుఁ గానించుచున్నది. ఈమె పుత్రులు విశ్వాసపాత్రులగు సహోదోష్టగులుగను మిత్రులుగను గౌరవింపబడి, తమ కక్తిసామర్థ్యములను గుర్రెతంగి సామ్రాజ్యభారమును తీరసాధించి మనమహాసామ్రాజ్యమందలి కార్యనిర్వాహకసభలలో కూర్చు నట్లునేను చూచుచున్నాను. హిందూదేశము భూతావకాశమున భవిష్యత్తిక్తిమాత్రినో వజులవలించి యావనోత్సాహమునొండెట్లులగపడుచున్నది. గంగాయమునాతీరములందలి యిసుకదిట్టబిల్వమిడ నేకాకియగు కాకి యొకటియొడవించిమాత్రముననేను కాగలదు?

నేనుదానిని విను. భృగ్ విషయ తృప్తి దేశమును ప్రకటింపుచు నమృదములోనికి ప్రవేశించుచున్న యానుజానకుల గానముతో నాకర్ణ పుటములు నిండుతున్నవి. సోదరప్రతినిధులారా, మనము మనపూర్వులవలె మనమృదయములను పరిశుద్ధముగనుంచుకొందము; అప్పుడే యాసందేశము ఫలించగలదు. మనమృదుల కల్పించుకొనిన యల్పభేదములను మనము మఱచిపోవుదము. మన మణువమగలిగి దురభిమానమును పరిత్యజింతము. అలాచింపకయే తెచ్చిపెట్టుకొన్న యభిప్రాయభేదముల న్నణుదించియుదము. భవిష్యత్తులసంపాదనాధ్యమ్యున మెల్లప్పుడును కృషిచేయుచుండము. మనము మనస్సును దేవునియెడల నిమగ్నముగావించుకొను నెడల, మన గమ్యస్థానము మనకు సిద్ధించుననెడి సందేశము, ప్రపంచమంతయుఁబ్రకటించునను, నెఱవేరకమానదు.

ఈదేశభక్తాలయమున సమావేశమైయున్న మనము, ఈ భవిష్యత్తులమును పొందుటకును, ఈగమ్యస్థానమును చేరుటకునుతగినకీ సామర్థ్యముగలముగలములను మనకొసంగుఁ గాతమర్మి, సర్వజ్ఞుడగు పరాత్పరునిప్రార్థింకము.

తీర్మానములు.

ద్వితీయ దినచర్య (29-12-1914)
నేటిదికను మధ్యాహ్నము 11-30 గంటలకు దేశీయ మహాసభ సమావేశమయ్యెను. తీర్మానములు కొన్ని యొక్కటా కక్కిరిగి ను పక్రమింపఁబడెను. ఆధ్యక్షులు మొదటి మూడు తీర్మానములను తామే యుపపాదించిరి. మొదటిది మన రాజప్రతినిధిగారగు హార్డింజిప్రభువుగారికి నీటివలకలిగిన కళిత్రవియోగమునకయ్యును పుత్రవియోగమున కయ్యును మనము సావధానిని దెలుపుటకు సంబంధించిన రెండవది గంగాప్రసాదవర్మగారి మరణమునకై మనదుఃఖమును తెలియజేయునది. ఎ. ఎస్. దేశాయి, బి. సి. ఛాటర్జీ గారుల మరణములకయ్యుమనము వగమటను. దెలియజేయునది. ఈమూడు తీర్మానములను నీక్రింద పొందుపరచుచున్నాము.

1-వ తీర్మానము.
శ్రీ రాజప్రతినిధిగారికి ధ్యోత్యు పియోగము వలనను శ్వేతస్థమునియోగమువలననుగలిగిన దుఃఖమునకై ఈమహాసభ నాడునయపూర్వముగ అమసావధానినివిన్నవించుకొనఁచున్నాను. ఈమహా విపద్ధతయందు స్వ భారతీయులను శ్రీవారి దుఃఖమున పాలుపంచుకొనుచున్నాము.

2-వ తీర్మానము.
చిరకాలము నుండి దేశీయ మహాసభా విషయమున నధికముగ శ్రమించి టి బాబూ గంగాప్రసాద వర్మ గారి మరణము వలన గలిగిన అధిక శోకము నీ సభవారు తెల్లడించుచున్నారు. సకల సద్గుణాలంకారులగు వర్మ గారి సుగుణజాలముకు ఆయన సహకారమును స్నేహితులును దేశీయు లందఱును గూడ నిరంతరము కు స్మరించుచుందురు.

3-వ తీర్మానము.
దేశీయ మహాసభా విషయమున నధికముగ శ్రమించి నట్టి ముప్పిసిద్ధ దేశభక్తులగు అంబాలాళు శర్కాలాళు దేశాయి బాబు విష్ణుపద చటర్జీగారు మరణము వలన గలిగిన అధిక సంతాపము నీ మహాసభవారు తెల్లడింప గోరుచున్నారు.

ఈమూడు తీర్మానములను సభ మానమున దుఃఖము నూచింప నిలుచుండి యంగీకరించెను. నాల్గవతీర్మాన ముపాదింపబడు నప్పటికి మన గవర్నరుగారగు వెల్లెండుప్రభువు గారు విజయముచేసిరి. ఆతీర్మానము మనగాజభక్తికి సంబంధించినది. దాని నీక్రింద ప్రకటించుచున్నాము.

4-వ తీర్మానము.
శ్రీ రాజచక్రవర్తిగారి నీ... పట భారతీయులకు అధికభక్తిని అంగీకరింపబడుచుండుగల సిద్ధి. మామును నెట్టి ఇడుపులయందైననుగూడ సామ్రాజ్యపత్తిమునుండి చలింపకుండుటకు దేశీయులారవ్యుక్తినిన సిద్ధిసంకల్పమును శ్రీరాజచక్రవర్తిగారికిని, అంగ్లదేశప్రజలకును, యీ సభవారు విన్నవించుచున్నాడు.

(2) యాద్యారంభమున శ్రీరాజచక్రవర్తిగారు హిందూదేశమందలి ప్రజలకును ప్రభువులకును పంపినసందేశములను శ్రీవారికి ఈదేశీయులయేరుమనందుగల ఆసక్తియును అభిమానమును స్పష్టపరిచిరి. చక్కగగోచరమై దేశీయులగు, ప్రజలయొక్కయు రాజులయొక్కయు అతరాగలతలు శ్రీవారిపట్ల మరింతదృఢమగుట చేకూరినందునకు సభవారుపొందుచున్నయత్సాహమును, కృతజ్ఞతను తెల్లడింపగోరుచున్నాడు.

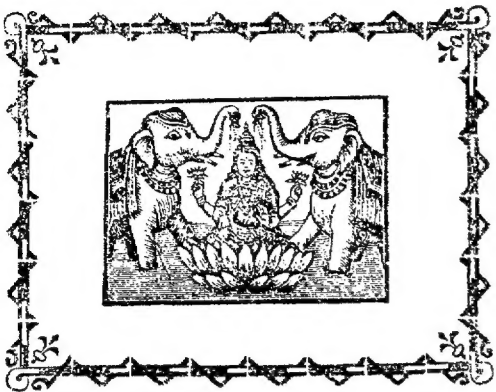
గొల్ల బాబు సురేంద్రనాథబసేట్లగారు ఉపపాదించిరి. సభవారందఱును మహోత్సాహమున నామోదించిరి. గవర్నరుగారు తెడలిపోవనున్నందున బలపరచినవారి యుపస్థానములు ప్రాప్యములుగా నుండవలసి వచ్చెను. అధ్యక్షుడుగారు మన గవర్నరుగారి రాకకు వారి సంతసమును దెలిపిరి. ఇదియే రాజధాని ప్రభువుగారు దేశీయమహాసభను గౌరవించుట యనుటను నూచించి ఇది మన యాకాంక్షరములకు దోహదమనిరి. ఇన్ని సంవత్సరములుగా దేశీయమహాసభ ప్రజలయొక్కయు ప్రభువులయొక్కయు సహకారము అవసరమని తెలియజేయుచుండినది. అట్టిది నేటికి సమకూరినది. కావున వెల్లెండు ప్రభువుగారి యాదావ్యమునకు తగిన కృతజ్ఞత, మాటలతో చెప్పనలవిగాదు. అట్లు చెప్పనలవియైనను గాకున్నను వెల్లెండు ప్రభువుగారి నేటిరాక మానవప్రతిష్టాపనలున్నంతకాలము జ్ఞాపకముంచుకొనబడగలదు. ఈనమృకము మాత్రము మాకుగలదని ప్రభువుగారికి నిశ్చయముగా తెలియజేయగలందులకు అధ్యక్షులుసభవారిపకమున సంతసమును తెలుపుచున్నామనిరి. పిమ్మట వెల్లెండు ప్రభువుగారు సభవారియందారావములగొనుచు మొదలువారి. విదవతీర్మానము తరువాతవరల మొదలుపెట్టబడియెను.

5 వ తీర్మానము.
హిందూదేశపు నైస్యమును యాధ్వరంగమునకు పంపుట వలన, సామ్రాజ్యమునందలి తక్కిన దేశములవారిలో పాటు సమముగ నీదేశీయులకూడ పోరుటకు సిద్ధముగ నున్నారను విషయమును తెల్లడించుట కవకాశము కలిగించి నందునకు తమసంతకమును, తమకృతజ్ఞతను యీసభవారు రాజప్రతినిధిగారికి తెల్లడింప గోరుచున్నాడు.
సభ జరుగుచున్నది.

నోటిసు

ఈ వారమున నీ వారము ముఖ్యసభ లనేకములు జరుగుచున్నవి విశేషముల యుత్తరము లను ప్రకటించుటకు సాధ్యము కాలేదు. కొన్ని ప్రకటనలు ప్రాంతములనుండి నిక ప్రకటనలు బహిష్కారములు. అవివారములగు నీ క్రమభంగములను చదువరులు తమింటురుగాక.

ప్రతికాధిపతి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1914 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 29 వ తేది

మంగళవారము.

హైందవ జాతీయమహాసభ.

హైందవ జాతీయమహాసభ గంభీరముగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జాతీయ మహాసభ ముఖ్య కార్యక్రమ ముక్తమైన నాటకముండి యును జాతీయమహాసభయందు నూతననికాసము నియమించిది. విశేషము స్వత్యరూపమును దాల్చి నది. ప్రజానాయకులు హిందూదేశభ్యుదయము నకు ప్రతిఘటనపాలనా సంబంధావసరము నంగీకరించుచు నాత్మప్రత్యయమును నాత్మగౌరవమును హైందవజాతీయ నిర్మాణమునకు మూలసూత్రము లని గ్రహించిరి. అంతవల్లయుండు నిరుపమానంబైన వర్తమాన మహాసంగ్రామస్థితి ఈసూత్రభావమును బలపరచినది. ఆత్మప్రత్యయ రహితంబైన దేశమునకు, జాతికి, పురోవృద్ధి యసంభవము. రణరంగమునందు హైందవయోధులు చూపు శౌర్య కర్మాగ్రములును హిందూదేశమునందు హైందవ ప్రజలుచూపు గాఢమైన స్వామిభక్తియును ప్రజాచాలకులను దృఢపాశబద్ధులనుగ జేసినవి. హైందవ పులకలె బ్రతిఘటనలును హిందూదేశస్థితిని నూతనభావముతో జూడనారంభించిరి. ఆ ఏక్షణవరణమును నిర్ణయించుట కిది తరుణము కాదు కాని చాలకమును హిందూదేశమునందు దేశభ్యుదయమునకై నూతనపరిస్థితి యేర్పడవలసి యున్నది. ఆపరిస్థితిని జాతీయమహాసభాధ్యక్షులు భూపేంద్రనాథబాసుగారు వాగ్దానారంభోపన్యాసంబు నందు దివ్యతరముగ నిరూపించిరి. "హిందూదేశ సంతానముబ్రతిఘటనామాజ్యమునందలి ఇతర భాగవాసులకు గల పౌరత్వస్వత్వములను, ఈదేశమితర భాగములకుగల బ్రతిఘటనామాజ్యంతగతమైన స్వపరిపాలన స్థితిని, గలిగియుండుట జాతీయమహాసభాదర్శిమని అగ్రాసనాధిపతి తెలిపిరి. ఆయాదర్శిప్రాప్తివసరమైన సంస్కరణములలో మొదటిది ఇంగ్లాండునందలి హిందూదేశమంత్ర సభను సంస్కరించుట. మంత్రయొక్క వేతనమున కాంగ్ల దేశాదాయముతో సంబంధమును గల్పించుటవలనను, సభయందు ప్రజాప్రతినిధులను జేర్చుటవలన నీకార్యము సఫలమగునని భూపేంద్రనాథబాసుగారు వ్యక్తికరించిరి. ఇంగ్లాండునందలి సంస్కరణమువలెహిందూదేశమునందును పరిపాలనపద్ధతిని సంస్కరింపవలయును. వర్తమానకాలము నందువలె ముఖ్య

ధికారులలో 140 మందియు, సభ్యులకు 70 హైందవులుగాక ఉత్తమ హైందవధికారులసంఖ్య ప్రజాబాహుళ్యమునకును దగినటులు హెచ్చింపవలయును. సామాజ్యశాసనసభ 1773 వత్సరమునందు మువ్వరుసభ్యులతో నారంభమై 1909 సంవత్సరమునందు 60సభ్యులను బొందగలిగినది. అనధికార సభ్యులయధికారమును క్రమముగ వృద్ధిని జెందుచున్నది. ఈయభివృద్ధిస్వపరిపాలనాదర్శమునకుపోచానముగనున్నను గవ్యాస్తానమును జేరుట కనేకములైన మార్పులవసరములు. హిందూదేశ పరిపాలనము వర్తమాన కాలమునందు నిరంకుశాధికారాయత్రిము. నిరంకుశాధికారాభిమానులు నానాజాతిభేద సంకలితంబైన హిందూదేశమునకు ప్రజాతంత్రపరిపాలన మనువయక్తమని వాదించుచున్నారు. సభాధ్యక్షుడు మన దేశపు ప్రస్తుతస్థితియందు జాతీయవాదుల యాదర్శము ప్రయోగయోగ్యము కాదనియును బ్రతిఘటనామాజ్యంతగతమైన స్వపరిపాలనము ప్రయోగయోగ్యంబనియును యుక్తి యుక్తంబుగ నిరూపించెను. ఏబడేండ్లకు బూర్వమునందలి జపానుదేశ స్థితితో మన ప్రస్తుతస్థితిని బోల్చిచూపుచు మనము నిరాశనుజెందినది. లేమిని బాసుగారు హెచ్చరించిరి. హైందవ జాతీయవిజ్ఞానమున కవసరములైన ఆయుధశాసన సాహారము తాత్రధర్మశిక్షణము మొదలగు విషయము లుపన్యాసమునందు సూచింపబడినవి.

సంభాషణములయందు నుదారభావ సమన్వితంబై యున్న తాదర్శయుతంబైన యుక్తులున్నవి. జపానుదేశమునందు ప్రాచీనతమీ సామ్రాజ్యపుము వ్యక్తమైనది. ఆ సమన్వయే హిందూదేశమునందును వ్యక్తముగావ న్నియున్నది. హిందూదేశము విశాలమైన దేశమైనను, హైందవులు వివిధ మతావలంబనులైనను, పలుభాషలను మాటలాడెడివారైనను వారికి తగిన యవకాశము గలిగినపుడు వివేకమునందుగాని శీలమునందుగాని ధైర్యధైర్యము లందుగాని యేజాతివాదీని తగ్గరని లోకమునకు వ్యక్తమైనది. ఆసియాఖండము యొక్క రణరంగమునందు జపానీయులుచూపిన శౌర్య సాహసములను యూరపుఖండ రణరంగమునందు బ్రతిఘటనామాజ్య రక్షణార్థమై హైందవయోధులు చూపుచున్న విషయము లోకమునకు వ్యక్తమైనది. కాని, హైందవులు ప్రబలజాతీయతను గడించి గవ్యాస్తానమును జేరుటకు చిరకాలము పట్టును. జాతీయవిజ్ఞానమునకు పునాది విద్యావ్యాపనము ప్రజావబోధము. ఈ కార్యమును నితరకార్యముల కంత ప్రజాపాలకులసంయోగబలమువలన ఫలితము గావలయును. ప్రజానాయకు లాత్మగౌరవ ప్రత్యయముతో బాటుపడవలయును. పాలకు లుదార భావభరితులై హైందవ జాతీయాభ్యుదయమునకై బ్రతిఘటనామాజ్య సహజంబైన స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నభాముతో హైందవ జాతీయోద్ధృతాత్మము పాటుపడవలసి యుండును. వర్తమానకాలమునందు హైందవ పుల యాదర్శంబులపట్ల సంపూర్ణంబైన సానుభూతిని గలిగిన హాండ్లప్రభువును మన యదృష్టవశమున పాలకులనుగ బడయగలిగితిమి. భూపేంద్రనాథబాసుగారి యాక్రిందివాక్యసరణిని భారతీయులందరును నేకభావ భరితులై దేశారాధన పరాయణులయి భారతనూతన దృఢింపెదరుగాత.

"భవిష్య సం దేశ ము కు ప్రకటిం చు చు సమద్రముగానికీర్తిప్రపించుచున్న యామహానుజుల గానముతో కర్మ ఫలము నిండుచున్నది. సోదర ప్రతినిధులారా, మనము మనభూద్యులవలె మన హృదయములకు శరీరముగ నుంచుకొనకుము. అప్పుడే యాసూదేశము ఫలింపగలదు. మన పుట్టు కల్పించుకొనిన యల్పభేదములను మనము మఱచి

పోవలయు. మన మణిమహర్షి దురభిమానమును పరిత్యజింతము. అలాచింతయు లేద్ది పెట్టుకొన్న యభిప్రాయ భేదముల నణచివేయవలయు. భవిష్యత్తుల సంపాదనార్థము మన మెల్లప్పుడును కృషిచేయుచుండము. మనము మనస్సును దేవుని యెడలను దేశముపట్ల నిమగ్నము గావించుకొను నెడల, మన యభిప్రాయము మనకు నేర్పించుటతధ్యము. ప్రపంచమంతయు తలక్రిందయినను, మన సంకల్పము నెరవేరకమానదు."

ప్రభుత్వమువారు స్కూలుపైనలు పరీక్షలో దేశభాషలకు కొంత ప్రాముఖ్యము నియమించి కొన్ని మార్పు లొనర్చినారు. ఇదివరకును ఆభాషల విషయమున భాషాంతరీ కరణమును వచన రచనయు మాత్రము నిర్బంధముగా నుండెడివి. ఇప్పటి మార్పు ననుసరించి ఆమాత్రము చాలదనియు కొన్ని పఠనియగ్రంథములు నియమింప బడవలసినదనియు పరీక్షార్థులకు కొంతవ్యాకరణ జ్ఞానముండనట్లు చూడవలసినదనియు తీర్మానించి తదర్థము సలహాలను తెలుపవలసినదని విద్యాశాఖాధికారిని గోరియున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమువారి తీర్మానమును బట్టిచూచినను ఇటీవల కాకినాడలో గవర్నరుగారు చెప్పినమాటలను బట్టిచూచినను ఈ యుత్తరువులోని వ్యాకరణ జ్ఞానమునది గ్రాంథికభాషకు సంబంధించినదనియే యూహింపవలసియున్నది మరియొక మార్పుకూడ కావచ్చుచున్నది. పరీక్షకు నిర్బంధముగా దేశభాషలను స్వీకరింపలేని పరీక్షార్థులు సంస్కృతమో ఇతర పురాతన భాషలో లేక ప్రస్తుతపు పాశ్చాత్య భాషలో తీసికొన వచ్చునట. ఈ నిబంధన ఇక్కడి దేశభాషల నభ్యసించ వీలులేని ఉత్తరదేశీయులను ఏరో పా దేశీయులను మన సునదిడికొని చేసినట్లు కావచ్చుచున్నది దీనివలన దేశభాషాస్వరూపేయే సంస్కృతము నభ్యసించియో ప్రాచీనభ్యసించియో విద్యాభ్యుత్తిరులు కావచ్చును. కాని ప్రాచీనభాషయగు సంస్కృతమును విదేశభాషలగు ప్రాచీ ఇత్యాదులును దేశభాషలకంటె కష్టతరములగుటచేత దక్షిణ ఇండియా దేశభాషలకు నీ విశేషసూత్రము ఏ మాత్రమునవ్వయింపదు. ఈరీతిగా దేశభాషలకు విద్యాలయములలో మరల తవనము పోసియుండుట న్యాయమాత్రమచుటకు సందేహములేదు.

జాతీయమహాసభా చారిత్రమునందు నేడొక నుదినము. సకలారంభులకు మూలంబైన మహాసంగ్రామము హైందవులను నాంగ్లేయులను నేక భావ బద్ధులనుగ జేసినది. పాలకులకు ప్రజలకట్టి విశ్వాస పత్యయములు బలపడినవి. పాలకులు స్వామిభక్తితత్పరు లయిరి. పాలకపాలితులకు గల సాశంకభావ మంతరించుటకు దగినకాల మాసన్నమయినది. పాలకపాలితులు బ్రతిఘటనామాజ్య రక్షణార్థమయి ఏకాగ్రచిత్తముతో పాటు పడుచున్నారు. హైందవప్రజలు సభావేదికలందుండియు పత్రికాముఖంబుల నుండియు రాజభక్తిని ప్రకటించుచున్నారు. అధికారులు సభావేదికల నలంకరించి ప్రజానాగమును బడయుచున్నారు. నేడు హైందవ జాతీయమహాసభను శ్రీ వెంట్లూకు ప్రభువలంకరించి హైందవ జాతీయోద్ధృతములపట్ల బ్రతిఘటనపాలకులవృగల సాదరభావమును వ్యక్తీకరించెను. సభాధ్యక్షుడు భూపేంద్రనాథబాసు చెప్పినటులు భావికాలమునందు హైందవ జాతీయజీవనమునందీదినము పుణ్యదినసంబుగ బరిగణింపబడుట సత్యము. ఇతరాధికారులును శ్రీవారి మాన్గము నవలంబించిన హిందూదేశపరిపాలనము సుకరంబై దేశభ్యుదయకరంబై పాలకపాలితులు స్థిరమిత్ర పాశబద్ధులు గాగలరు.

TELEGRAMS.

and 5 in the morning and a little later a splash was heard on port side. All attempts were made to save the man and the body has not yet been found. It is surmised that he sat on the rail and apparently may have dosed off to sleep or overbalanced and fallen into the sea.

Arrival of the English Mail Steamer.

BOMBAY, December 28.

The English Mail steamer "India" with Mails of the 6th instant arrived here this morning bringing nearly 200 passengers on board among whom were the five architects who are engaged in Delhi town-planning. They are Messrs. Baker, J. W. Wilson, C. Walgate, J. Macgregor and E. L. Lutyens. Mr. Chamier, wife of Justice Chamier of Allahabad also arrived from home. The "India" left London one day late and in the channel and the Bay she encountered rough weather. Her delay at Malta and Gibraltar is attributed to be the cause of her arriving late here.

The Mail Steamer Report.

BOMBAY, December 28.

The mail steamer was signalled at Bombay at 7-5 hours to-day and the mails left Bombay by postal express train at 14-10 hours.

The Congress: Press Opinions.

BOMBAY, December 26.

The morning papers publish comments on the Congress speeches. The "Bombay Chronicle" in the course of a lengthy leading article endorses the expressions of Mr. Basu regarding the aims and purpose of the Congress and congratulates him on his admirable speech. With regard to his reference to the India Council Bill the paper says:—The fact remains that the Bill did not fulfill the demands made by the Congress last year when the deputation went to England to press upon the Government and it introduced provisions of a most dangerous character. In our view its rejection no matter how brought about was a matter for congratulation, and it has left the ground clear to press forward reforms of more satisfactory and wholesome character which Mr. Basu admirably outlined yesterday.

"The Times of India".

The "Times of India" in the course of its remarks, admires the sentiment of Mr. Basu to lay aside the controversial matters and present to the world the spectacle of a United Empire, but the paper says:—"It would be hard to say that the future policy of the Congress has been outlined by Mr. Basu. His dreams are too vague to be dignified by so precise a word, but he has at least given an indication of what he thinks that policy should be. He holds up for India co-ordination and co-operation, for partnership on equal terms but his sketch of the future constitution of India does little to show what shape his ideal will really assume whether it is to be modelled on lines of the Commonwealth of Australia or the United States of America modified according to Indian conditions nor does Mr. Basu tell us what are "Councils of Empire" in which he hopes the sons of India sitting. He must not complain therefore if he hears what he calls solitary raven croak from the banks of the Jumna and Ganges. Participation in his vision is impossible until he has explained it more fully. It has been well said that we march to different drummers. (Censored.)

SOUTH INDIA.

The Tenth Uchiya Conference.

PARLAKIMIDI, December 28.

After the President's address on the 26th in the Tenth Uchiya Conference the Honourable Mr. Doss of Cuttack moved the first Resolution affirming their loyalty to the British Throne and praying for the success to the British Arms in the present war. The Resolution was duly seconded, supported and carried. Three more resolutions also were passed lamenting the deaths of Lady Hardinge and Lieutenant Hardinge, Raven shamlong Commissioner of Orissa and the Rajah of Mandasa a great patron of literature. The Conference met again on Sunday at one noon. The proceedings again commenced with the singing of the National Song. Mr. Sadashiv Vidyabhusan moved a resolution condoling the Honourable Mr. Doss for the loss of his only brother only four days back. The most important resolution of the Conference namely the resolution regarding the constitution of all Uchiya speaking people now scattered over Ganjam, Jeypore Behar and Orissa into a separate province under a separate administration was moved in a most eloquent and convincing speech by the Honourable Mr. Doss seconded by the Rajah of Mandasa supported by representative speakers and carried Namicon. The next resolution advocated Uchiya as Court Language in Singhbhum, Phulesar, Padmapur and Chandrapur and Jeypore in the Madras Presidency.

The seventh resolution was with reference to the provision of an Independent University for all the Uchiya speaking people. Other resolutions prayed for a Railway between Khurda and Sambalpur for opening more elementary and secondary schools for Uchiya boys and girls with Uchiya teacher, for the constitution of Jeypore in the Vizagapatam district into a separate district without which the moral, material and educational progress and advancement of people in the said territory is impossible. The Raja Sahib of Parlakimidi thanked the delegates and visitors. The usual thanks were given to the President of the reception Committee the Volunteers and the Rajah. Amid cheers to their Majesties and the singing of the National Anthem the Conference was brought to a successful close. The session throughout was conducted with great moderation enthusiasm and order. Great credit is due to the Rajah of Parlakimidi for the unqualified success of the Conference. The most practical resolution of the Conference was the resolution to meet the cost of the medical man in the service of the wounded in the war

TELEGRAMS.

during the continuance of it at 300 Rupees monthly. More than 2000 Rupees was subscribed by on the spot the Rajah of Parlakimidi giving 600. The next Conference meets at Sambalpur. (By wire from a Correspondent.)

UNITED PROVINCES.

The Moslem Educational Conference.
The President's Address.

DELHI, December 27.

Haji Rahim Bukhsh in his Presidential address at the Mahomedan Educational Conference alluded to the war pointing out England's just cause and dwelt upon the basis of their loyalty to the British Raj. He said:—"I am assured that nobody for a moment will contest that under the Government of His Majesty the King-Emperor we enjoy perfect peace, security and contentment and above all that which is the birthright of all men the performance of our religious rites without let or hindrance." The President then referred to the educational problems which he said were in a fluid state and pointed out that they must follow the beaten track. He touched on religious education and said religion divorced from education could only tend to make products of intellectual pugilists. He held that it could not be contended that oriental love and religious training were not productive of best culture and instanced Sir Syed Ahmad and Nawab Vikar Ulmuluk to prove his point. While admitting the great benefits to Moslems from Western education he argued that the oriental side of the proposed Aligarh University should be strong and substantial and suggested provisions for the teaching of Arabic and of a degree in Theology. Haji Rahim Bukhsh referred to the proposed Moslem University and said:—"The fate is that Indian education as given by the Universities has come to be thoroughly dominated and paralysed by artificial examinations on the one hand and text books on the other which test the memory but not the intelligence of the students. The result is that some of the gifted students may rise above the trammels of this rigid and unprofitable system but the vast majority succumb slowly to the slavery of the text books and the fetish of the examination. I trust that our University would not be a blind imitation of the existing Universities and that when the time will come to work out its shape and its scope you will not forget the evils of the present system." After alluding to the King Emperor's speech, to the Calcutta University, the Government of India Resolution on educational policy and the new educational institutions either created or contemplated, he said, that these and other similar movements had given the lie direct that the future policy of the Government of India would be to curtail and cripple the progress and scope of University education. The President then examined the Moslem position in relation to higher education and said it was "ill very bad" and appealed for strenuous efforts to meet the deficit and come abreast of other communities teaching technical education the President said:—"I think that as in western education so in the matter of industries and commerce our friends have already got the start of us. Thirty years ago the cry of the Indian Mussalmans used to be the cry of despondency and in the matter of English education we have allowed ourselves to lag behind. Thirty or forty years hence I am afraid the burden of our cry would be that we have fallen far behind other communities in the more peaceful vocations of manufactures, commerce and industry." The President concluding pleaded for the expansion of female education and dwelt upon the importance of the conservation of ancient learning and said that education like charity blesteth him that giveth and him that receiveth.

The Commissioner's Speech.

The following is the full text of the Commissioner's speech referred to yesterday:—"I am not here with any intention of making any kind of speech to you this morning. I apologise for delaying and interrupting your proceedings but after the words which I have heard I move just the same one thing to you. All I want you to realise is that we English men deeply feel and deeply sympathise with the difficulties of the Mahomedans of India at this crisis. We deeply realise these difficulties and we are proportionately grateful and appreciate the splendid loyalty and the great practical wisdom which the Mahomedans of India have shown at this time. The administration of this country is becoming more difficult and more complicated every day but I assure you that encouragement and support which we receive from the knowledge that our efforts are understood and appreciated and we really see that you know and understand after fifty years experience that our ideals are your ideals and that our government is broad-based on the goodwill of the people of this country. I tell you gentleman, that the realisation of this fact is of the greatest assistance and the greatest encouragement to us in our daily task. We go forward with a higher courage and a greater confidence because of the attitude of the great Mahomedan community of India. Gentlemen, I wish all success for your Conference. May your deliberations be fulfilled for the good and advancement of your community. I feel that in the presence of general Kitson I must not fail to admit the loyalty which this district and this division has shown. We have in the person of Malik Mubarak Khan Sahab a gentleman why is now paying for a squadron of the 9th Lancers with which he has been associated for many years of his life and has accepted as special contribution for the cause of this war the cost of a squadron of the Lancers exclusion help from this own pocket.

PUNJAB.

Hindustan Bank Case.

LAHORE, December 28.

The appeal preferred by Daulat Rai, late Managing Director of the Hindustan Bank, against the sentence passed on him in connection with falsification of accounts and balance sheets will come up before the Chief Court on the 5th January.

బళ్లారి సరస్వినోదినీ సభవారు.

1914 వ సం॥ రం దిసంబరు నెల

30 బుధవారం సాయంత్రము 5 గంటలకు

శ్రీ కృష్ణ లీల.

31 తేది గురువారం రాత్రి 9-30కి

చిత్రనళియనాటకము.

తాతాము త్రియప్పక విధిలో చెంగాబజారు

హాల్ తియట్రికలు హాల్లో ప్రవర్తించెదరు

టికెట్లధరలు మామూలు ప్రకారము.

రావుబహదర్ సి. హెచ్. గౌడు బి. మాధవరావు,
ప్రెసిడెంటు. జనరల్ మేనేజరు.

స్థానిక వార్తలు.

క్రీస్తుమనులో జరగు మహాసభలు

కార్యక్రమ సంగ్రహము.

30-తేది బుధవారము.

హైందవజాతీయమహాసభ, డౌటన్ హాలు. ధా. 11-0

నిమ్మ బాతుద్దారక సంఘము, బహిరంగసభ,
ఆంధ్రస్థాన హాలు.

హైందవోద్ధృగి సంఘము. ప్రతిసారం తృతీయక

సమావేశము.

ధా. 4-30

ఆస్తికమహాసభ, తోన్స్ పీథి.

ధా. 7-30

తియసాఫీర్ కన్వెక్షన్, ఉపస్థానము ధా. 8-0

31-వ తేది గురువారము.

తియసాఫీర్ కన్వెక్షన్, ఆంధ్రవిస్మయ

గారి సర్వకలమహాసభాస్థానము.

ధా. 8-0

విద్యావిషయక మహాసభ, ఆంధ్రయువ.

మ. 12-0

నిమ్మ బాతుద్దారక సంఘము బహిరంగసభ.

ఆంధ్రస్థాన హాలు.

1915-వ సంవత్సరము, జనవరి నెల

2-వ తేది శనివారము.

కెన్నె రాష్ట్రీయ సమాకార మహాసభ, పచ్చ

యప్ప కళాశాల.

ధా. 11-0

దిక్కుక ప్రభువుగారి ప్రతిమ తెరువబడుట:—

ఈనగరమున మాంటుగోడ్డునందు నిర్మించబడియుండు దిక్కుక ప్రభువుగారి ప్రతిమ కీముదమున ఉచ్చకమహాత్మ్యన మలిచిభవముగ జరుపబడెను.

శ్రీపథనియాంధివర్ ఆన్న దానసమాజము:—

జి. ఎమ్. కొరసామిప్పిగారి ద్రవ్యసహాయముతో నాలు పిల్లల కొవిలెడి, వి. శ్రీనివాసమొదలగు గారి భూజామలమున నేను మంగళవారము ద్వంద్వవ్రతము ననుసరించి సుమారు 75 మంది బీదలకు భోజనము ఆర్పి దానము చేయుచుండెను.

నగరనిర్మాణపద్ధతి:—దీనికి సంబంధించిన ప్రదర్శన

నమొకటి నెలలు పూనులో జనవరి నెల 16-వ తేది సోమవారము మొదలు ఫిబ్రవరి నెల 6-వ తేది శనివారమువరకు తెల్లవారి 7-30 మొదలు 11 గంటలవరకు సాయంత్రము 4 మొదలు 6 గంటలవరకు నిర్వహింపబడును. జనవరి నెల 10(?) వ తేది మొదలు ఫిబ్రవరి నెల 6-వ తేదివరకు ప్రతిసాయంత్రము మున్నెండు మొదలు 7 గంటలవరకు ఇంజనీరింగు కాలేజీయందు నిరవధిత నగర నిర్మాణమును గూర్చి ప్రాధికార గోడ్డెగారు ఉపన్యాసము లాసంగెదరు. ఈయుపన్యాసములు విభాగములుగా విభజించబడి, ప్రతివిభాగము జనవరి 18-వ తేది మొదలు 23-వ తేదివరకును, ద్వితీయవిభాగము 25-వ తేది మొదలు 30-వ తేదివరకును తృతీయవిభాగము ఫిబ్రవరి నెల 1-వ తేది మొదలు 6-వ తేదివరకును, ఒకసంగలబడును. ఉపన్యాసములకు విద్యార్థులు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటుగారికి దరఖాస్తు వెట్టి కొని టికెట్లును పడయవచ్చును. ఆ టికెట్లుతో ప్రదర్శనమునకును మాత్రమే హాజరవును. అన్యధా ప్రదర్శనమును చూడగోరువారికి టికెట్లు నాణ్యతనుకొని కమర్చుబడును.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTERS' AGENCY)

GREAT BRITAIN.

The British Seaplane Raid.

German Accounts of the Aerial Fight.

LONDON, December 28.

According to German official accounts the British seaplanes dropped bombs on German warships doing little damage. They were also active in the neighbourhood of Cuxhaven aiming at the gasworks. German airman counter-attacked dropping bombs on destroyers accompanying the seaplanes. The fog prevented pursuit.

It is stated at Harwich that in a dense fog at Cuxhaven it was hardly possible to distinguish the movements of combatants. No British casualties are reported.

British Firmen's Exploit.

Drop Bombs on Langeoog.

LONDON, December 27.

The "Lokalanzeiger" states that four British airmen dropped bombs on the island of Langeoog at Christmas.

FRANCE.

A PARIS COMMUNIQUE.

Enemy's Unsuccessful Attacks.

PARIS, December 21.

Last evening's Communique said:—The enemy after directing heavy Artillery and Infantry fire all night against our positions at Laboisselle and the vicinity, delivered two unsuccessful consecutive attacks. We hold in strength the trenches captured near Puissalaine. We have consolidated the occupation of ground won near the trench of Calonne and on the heights of the Meuse.

BELGIUM.

The Battle in Flanders.

Two Thousand Germans Captured.

LONDON, December 28.

As a result of five days' incessant work in sapping, the Belgians have captured thousands of Germans near Lombartzyde by an attack on the flank trenches which the Germans left exposed after they were driven from their advanced positions near Neuport by the British fleet. While sapping was in progress the German front was kept busily engaged. Then at a given moment the Belgians rose from the trenches completely surprising the Germans who surrendered. Out of three thousand Belgians only a few were killed and twenty wounded.

RUSSIA.

Fighting on the Bzura.

Fearful Slaughter of Germans.

LAHORE, December 28.

The following are the 'C. and M. Gazette' cables:—London, 26th December:—Various correspondents dwell on the frightful slaughter of the Germans in the battle on the Bzura. The "Morning Post's" correspondent at Petrograd considers that such attacks cannot profitably be entrusted to new formations. It is probable that the losses fell entirely on Germany's best troops. On the night of Saturday and Sunday 7,000 troops trying to cross the river at Bolimoff were annihilated. They were mostly Wurtembergers from the French front. The work was mostly done by Siberian Rifles the force of attack is according to an Exchange Company's telegram described by captured German officers as unprecedented. (Censored).

Fighting in Poland.

Desperate Nature of Fighting.

LONDON, December 28.

The character of fighting in Poland is illustrated by the attack on Bolimoff near river Rakas the Germans advanced the Russians succeeded in lighting a farm in the wood in their rear. Germans were silhouetted in the glow and became easy mark for machine-guns mounted on motor cars and manoeuvring easily on frosty roads. Then the Russians delivered a counter-attack and killed thousands of the enemy also taking two Battalions of prisoners.

Slackness of Germans at Christmas in Poland is believed to portend the withdrawals of troops west ward.

AUSTRIA.

Austrian Peace Overtures.

Categorically Denied.

ALLAHABAD, December 28.

The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The "Post's" correspondent at Athens says that the Serbian Minister there officially and categorically denies the report of Austrian peace overtures to Serbia.

REPORTED UNOFFICIAL PROPOSALS.

The "Chronicle's" Correspondent at New York quotes a Paris message to a newspaper in America stating that Austria through Vienna bankers made unofficial overtures to the Allies offering Russia, Galicia, and Serbia Bosnia.—(Censored.)

GERMANY.

German Impressions.

On Soldierly Qualities.

LONDON, December 28.

The special correspondent of "Frankfurter-Zeitung", writing his impressions of the Allies' front praises the splendid equipments, and warlike appearance of the Indians who are well provided with winter clothing. He states that the comparatively small number of prisoners in German hands is due to the fact that they are forbidden to surrender without permission of the officers. Hence when the officers are disabled the Indians fight till they are killed. Everything he continues is done by the British to avoid exposing the Indians to the weather. They only spend the twenty-four hours in trenches and then have twenty-four hours rest. They are intelligent and good fighters.

The Hardened British Soldiers.

The correspondent was impressed with the number of hardened soldiers among the British. He says that the German Officers described the British as an army of non-Commissioned Officers. Their equipment and arms are splendid and their discipline excellent as is proved by their conduct in captivity. He says the new British recruits quickly become good and reliable soldiers. Further he praises the exceptional sharp-shooting of the French.

ITALY.

Italy and Albania.

The Occupation of Valona.

ROM, December 22.

A Regiment of Bersaglieri will land in Valona to-morrow to replace the bluejackets.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

The Delhi Conspiracy Case.

LAHORE, December 28.

Messrs. Ross Alston, Brodway and Rai Malchand who conducted the prosecution in the Delhi conspiracy case, will be appearing for the Crown before the Chief Court on the 4th January.

Price of Wheat.

A Press Communique.

DELHI, December 28.

A Press Communique states:—It will be remembered that the Government of India recently summoned a conference at Delhi to discuss the situation arising out of the abnormally high prices at which wheat is selling in northern India. Prior to summoning the conference powers had been taken by the Government of India under Ordinance 9 of 1914 to enable them and the local Governments to ascertain the amounts of and if necessary to acquire stocks of any article unreasonably withheld from the market. In connection with this ordinance it appeared necessary also to deal with the question of future exports for if the application of the ordinance succeeded in reducing the price of wheat it is obvious that one of the immediate results would be a considerable stimulus to the exports trade. After a full discussion at a Conference with representatives of leading export firms at Karachi, the Government of India have decided that it is desirable to impose a reasonable limit on the quantity of wheat and wheat flour that should be exported before 31 March 1915. Thus the quantity has been fixed at 100,000 tons including flour expressed in terms of wheat reckoning from 1st December 1914 to 31st March 1915. The total will be distributed between the chief exporting centres viz., Karachi, Bombay and Calcutta on the basis of the average trade of these ports for the last three years. The Quantity allotted to each port will be distributed among the exporting firms in proportion to the average extent of their business in such an export. It has also been decided that export shall be permitted to United Kingdom and to British possessions only. Notifications have been issued by the Department of Commerce and Industry to-day.

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

Lord Hardinge's Bereavement.

Reply to Messages of Condolence.

CALCUTTA, December 28.

The following reply has been received by the Bengal Chamber of Commerce to the message of condolence with the Viceroy:—His Excellency is grateful to you and the members of the Bengal Chamber of Commerce for your kind sympathy with him in his sorrow.

A similar reply has been received by the Bengal National Chamber of Commerce.

Commercial Firms in Calcutta.

Licenses to Liquidate.

CALCUTTA, December 28.

The enemy's following firms have been granted licenses to liquidate under the supervision of a Controller appointed by the Government of Bengal:—Smidt Danders and Co., Hdendeldt and Co., Wutow Guttmann and Co., R. Jager and Co., Fad Assmann and Co., Orenstein and Arther Koppel Feldt Alois Schwiager Austrian Export and Import Co., Meyer Sathbeer and Co., Schroder Achmist and Co., F. Schonert and Co., Deutsche-Asiatic Bank and E. Gruber and Co.

Licenses to Continue to Trade.

Licenses to continue to trade under control have been granted to Stein Forbes and Co., East India Cigarette Manufacturing Co., and Abdulla Solomon.

Licenses to Trade Uncontrolled.

The following firms have been licensed to trade uncontrolled:—Titagbur Paper Mills, Rail Bros., International Banking Corporation, Russo Asiatic Bank, Chartered Bank Bengal Chamber of Commerce, F. W. Heiglers and Co., and companies managed by the Donai Tea Co., North China Insurance Co., and J. H. Gudah. The granting of licenses to other firms is still under consideration.

Appointment of a Controller.

Mr. E. E. Meugens has been appointed Controller to the Government of Bengal.

Conference of Indian Christians.

First Session at Calcutta.

CALCUTTA, December 28.

The First All-India Conference of Christians began at Bishop's College, Calcutta, to-day under the Presidency of Dr. George Nundy of Hyderabad, Deccan. Delegates attended from Bombay, Burma, Madras, Punjab, United Provinces, Bengal, Bihar, Central India, Central Provinces, Chota Nagpur, Orissa, Travancore and Cochin.

President's Speech.

The President said that the object of the Conference was to bring the various Christian associations into close touch to discuss matters affecting the community, to adopt measures which tend to promote the welfare of the Indian Christians and to represent to the Government their needs and grievances. Dr. Nundy said that Indian Christians were very divided but at this Conference they had come forward as a united body. The speaker thought there were really four million Christians and there had been a great increase in the last ten years. Their percentage of educated men and women stood highest among all the communities. Female education particularly had become widespread among Indian Christians. It was hoped that there would be material progress as a result of the Conference.

Resolutions were passed expressing loyalty to the Crown and sympathy with the Viceroy and Lady Harnam Singh in respect to their recent bereavements. This afternoon the present law regarding Indian Christian was discussed.

BOMBAY.

Xmas Presents from Bombay.

General Barrett's Thanks.

BOMBAY, December 28.

H. E. Lady Willingdon has received the following wire from General Barrett:—Heartiest thanks from all ranks for Xmas puddings and best wishes for Xmas and a New Year to the women of Bombay.

PRISONERS OF WAR.

Arrive from Mombassa.

BOMBAY, December 28.

The Steamar "Humayun" arrived from Mombassa yesterday evening with some 16 men, 9 women and 13 children prisoners of war. The men entrained for Ahmednagar, women and children will be landed to-day and sent to Matheran.

Indian Wounded.

Arrival of Steamer "Syria."

BOMBAY, December 28.

The Steamer "Syria" arrived here yesterday from Southampton with three hundred and twenty wounded and sick Indian soldiers, some of whom were sent to Hospital and others proceeded up-country.

A Drowning Fatality.

BOMBAY, December 28.

On Saturday Alfred Brighton night Steward of P. and O. steamer "Caledonia" was found missing between 4

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ప్రస్తుతము

పరమ అధికారుల ప్రకటన

అందఱు దినము 28:—నిన్న సాయంత్రము పరమ అధికారుల బిట్టు ప్రకటించుచున్నాఁడు. లాభాయీస్థితి యొద్దను దానిచుట్టునున్న మా ప్రదేశములగునాట్రాయంతయు, జర్మనలు పెద్దభిరంగులను ఫిరంగులను ప్రేల్చుచు, కాల్పులను తుపాకులను జేయుచు రెండుపాఠములు చుట్టడించిరి. కాని జయప్రథముకాలేదు. పున్నెలయందుగర్గర మేముపట్టుకొనిన కందకము లానుబంధము నధికముచేయుటవలన నిలువలేట్లుగాన గలిగినాము. కెలోనూలోను మ్యాజానదియొద్ద ఉన్నతి ప్రాంతములలోను మేము ముందుకుపోయిన ప్రదేశములో మా సేనలను చేర్చుకొంటిమి. క్రైస్తవులనుగడవన నలుగురు ఆంగ్లేయులైనవారినికూడా లాంగిగు దీవిమీద బాంబులు వేసెదట.

రుష్యా

ఫ్రెంచివారు తుపాకివేలునందు బహుసమర్థులు

రుష్యావారికృత్యములు జారానదియుద్ధము

లాహోరు దినము 28:— నిది అందు మిలిటరీగెజెట్టు ప్రకటన కీక్రింది క్రింది వార్తలున్నవి— అందఱు దినము 28:— జాగ్రానది యుద్ధమునందు జర్మనీవారు తుపాకులను లగముచులెరచి యుద్ధవిశేషముల మూలమున దెలియుచున్నది.

ఇట్టి పోరాటములందు క్రొత్తగా నైపుణ్యముతో జేసినవారిని శత్రువుల నైపుణ్య నాల్గొనిమిట యంత లాభకారి గాదని మార్షింగ్ హోప్స్ పత్రికా కెట్రోగ్రాడు విశేషియభిప్రాయ పడుచున్నాడు. బహుశా జర్మనీవారి నైపుణ్యముతో యుద్ధములు నష్టమై యుండును. కనివారమునాటి రాత్రియు అది వారమునాడును జారానదిని బాలిమాన్ ఫస్ట్ దాటుటకు యత్నించిన 7000 మంది జర్మనీవారు నాశనము జేయబడిరి. వీరిలో చాలమంది ఫ్రెంచి సేనాముఖమునకి వచ్చిన వర్షావృష్టి దేశములు. ఇయ్యది ముఖ్యముగా నైపుణ్యమునైపుణ్యము ఇంతటి తీవ్రము పోరాట మిదివరకైనా నుండలేదని పట్టబడిన జర్మనీ యుద్ధోగియులు జెప్పిరి. యెక్కో స్థానించి కంపెనీవారి తంతియాలమున దెలియుచున్నది.

పోలాండులోని యుద్ధము.

గాథనుగు పోరాటము.

అందఱు దినము 28:— పోలాండులో నెట్టి పోరాటము నడుగుచున్నదియు రాకాసమీపముననున్న బాలిమాన్ ఫస్ట్ జరిగినపోరు ననుసరించి దెలిసికొనవచ్చును. జర్మనీవారు ముందుకు వచ్చినపుడు తమ జెంతుకమును వనము నందలి వృక్షముల రుప్తావారు గాల్చిరి. ఈకాంతిసహాయమున జర్మనీవారిని వరుస వెంటదెలిజంపితిమి. మోటారుబండ్లపై వెళ్ళింపబడియున్న ఫిరంగుల బారికిని లోడిరి. ఆప్పుడు రుప్తావారు తిరిగి జర్మనీవారి వెంటిరి. కెలోనూలో శత్రువులనువంటి రెండు పటాలములవారిని ఖయిదీగ పట్టుకొనెద. పోలాండులో క్రైస్తవులనుగడవ జర్మనీవారి రంతులకుగ నుండకపోవుటచే నైపుణ్యము పట్టినవరంగమునకు గొనిపోవడిరిని నూచివుచున్నది.

సర్వయా

ఆఫ్రికా సర్వయా

సంధిప్రయత్నములు జరుగలేదు.

అలహాబాదు దినము 28:—ఆఫ్రికావారు సర్వయావారితో సంధిజేసికొన ప్రయత్నించినది తెలిసితిమి గద. ఇది ప్రయత్నములు జరుగలేదని ఏథెన్స్ లోని సర్వయావారి మంత్రి దెలుపుచున్నట్లు ఏథెన్స్ లోని ప్రతినిధి విశేషము దెలుపుచున్నాడని పయోనీరుపత్రికలందఱు విశేషముకంటి నంపుచున్నాడు.

వియన్నా బ్యాంకివారి ద్వారా

సలహాలు జరుగుట.

రుష్యావారికి గలిషియాను సర్వయావారికి బాస్నియాను యత్నమని వియన్నా బ్యాంకి వ్యాపారములద్వారా ఆఫ్రికావారు సలహాలుజేసిరినియు నియ్యవీయనధికార సలహాలనియు ఆమెరికాలోని యొకవార్తా పత్రికను పాఠకులకుంచి వచ్చినవర్తమానమును న్యూయార్కులోని క్రానికల్ పత్రికా విశేషము తెలియజరుచున్నాడు.

ఇటలీ.

ఇటలీ ఆఫ్రికా యుద్ధమునందు

వలొనానా స్వాధీనముచేసికొనట

రోముపట్టణము దినము 28:— వలొనానా నిదివరకున్న పోరాటవిశేషము విశ్రాంతియొసగునిమిత్రము బెర్నాగ్లిరిపాటాల మొకటిరేపు యిక్కడకువచ్చును.

జర్మనీ

ప్రాంతవైనికలను గూర్చి

జర్మనీవారి యభిప్రాయము.

అందఱు దినము 28:— మిత్రమండలివారి సేనాముఖమును గూర్చి వ్రాయుచు ప్రాంతవైనికలను గావలసినవన్నియు నియ్యుడెననియు వీరపురుషులతోగనప్పట్లుచున్నారనియు ఫ్రాంకోభక్తుల జీవంతులైకా ప్రత్యేక విశేషము వ్రాయుచున్నాడు. శత్రుకాలపురుషులు ప్రాంతవైనికలను గావలసినవన్నియుయబడెను. వీరికి తమనై యధికారుల నెలపు లేనిదే లాంగిపోవాడదని యుత్తరపువేసి యుండుట వలన జర్మనీవారికి మిక్కిలికొద్దియై మాత్రమే ఖయిదీగదొరకిరి. కావుననే యుద్ధోగియులు మృతులైన పిమ్మటతాముకూడ మృతులగు వరకు ప్రాంతవైనికల పోయిచున్నామి. ప్రాంతవైనికల కాల మానసికతవలన నేమే తటస్థం గావలసిన స్థానకర్తయుల న్నచే బ్రీటిషువారు సమగూర్చిరి. వారు 24 గంటలు కంద కములనుండి పోరాడినవై మర 24 గంటలవరకు విశ్రాంతి గొందురు. వారు తెలివిగలవారునుపరాక్రమవంతులైయున్నారు.

బ్రిటిషు సైన్యమునుగూర్చి

జర్మనీవారి యభిప్రాయము.

బ్రిటిషు సైన్యములోనున్న యాంతరీక్షనైపుణ్య సరియైన యాశ్చర్యకరము. బ్రిటిషువారి సైన్యమునాక కమిషన్లు ఉద్ధోగియులు మాత్రముండిరిని జర్మనీ యుద్ధోగియులు జెప్పిరి. బ్రిటిషు సైనికుల కాయధములు పూర్తిగనుండును. దారియందలి క్రమితుయెట్టిదైనదనియు జర్మనీవారిచే జిక్కిన ఖైదీలప్రవృత్తయెట్లుచున్నది. క్రొత్తగా నైపుణ్యముతోజేసిన బ్రిటిషువారు త్వరలోనే నమ్మదగినవై నిడులు కాలురు.

నక్షాసాంధ్యనానము

ఒక తురుప్పుము.

రహస్య చీటిలేకుండ ప్రయాణముచేయుట.

తిరువత్తులి దినము 28:— టర్కీ సుల్తానుగారి పాలనలోనుండిన సయ్యుదుమారు మాల్దాయనుడకు తనయొద్ద రహదారి చీటిలేకుండ వెళ్ళి కోటనుండి ప్రయాణము చేయుచున్నందున సవినశ్చెత్తరు రాబర్డుమైకేలు గారివలన నిలుపుదలచేయబడి జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద హాజరుపెట్టబడెను. మెడికలాలోని జేదాంత పాఠశాలయందు ఇతడు గురువుగ నున్నాడట. ఇతనిని అనూహింపబడిన స్థానంలో చేర్చి అతనినను వీరిచర్చలను కనిపెట్టవలయును జిల్లా పోలీసు నూపరిం తెండెట్లు గాజ్జీ త్రవపుచేసిరి.

డాక్టరు మెహతాగారి జీవితము.

బొంబాయి దినము 28:— వేరరా మెహతాగారు అందఱు విశ్వవిద్యాలయములో ఎం. డి పరీక్షయందు ఆగ్రస్థానము నలంకరించి స్వస్థపరీక్షమును బహుమానము గాంచిరి. వీరు కెతియవారుగారి హిందూ డిటుబయలులోని వారు. తాతగారి విద్యాధిభక్తమును సర్ మంగళదాసు నాతుబాయి గారి జేతనమును పొంది వీరు ఉన్నత వైద్యవిద్య నేర్చుకొనుటకై సిమ్మవెల్లికి. వీరు బొంబాయిలో బి. ఎం. ఎస్. పరీక్షలో మంచిపేరుతో నెగ్గిరి. విద్యాభ్యాసవరకు మంచి గౌరవమునుపొంది చాలపతకములను బహుమానములనుబడయగలిగిరి. 25 సంవత్సరముల తరువాత అందఱు వైద్యశాలలో సహాయ వైద్యోగ్యోగి నియమింపబడుటకు వీరు ప్రథములు. భారతీయులకు సంబంధించిన ప్రజాకార్యములలో వీరు చాలబోక్తము కలగజేసికొని ఇంగ్లాండు నుండుచేయుచున్నారు. యుద్ధము పొసగిన తరువాత భారతీయ ఆయురైస్సుపటాలమునకు మద్దతుచేయును గాంధీగారితో పనిచేసిరి.

కలకత్తా.

క్రైస్తవ సరాయిగారియొడ సానుభూతి దెలుపు

పండేశములకు జవాబు

కలకత్తా దినము 28:— వంగదేశీయ వజీర్ముజుమ్మ వారు క్రైస్తవ సరాయిగారియొడ సానుభూతిని దెలుపుచు పండేశము నిలిపిరిగద. ఇందుకీక్రింది జవాబువచ్చెను. తమదట స్థించిన విప్లవకు సానుభూతినిదెలిపి తమకునుజీక్ష్మా జమువారలకు శ్రీవారుకృతజ్ఞులు.

వంగదేశ బాతీయ వజీర్ముజుమ్మవారులకు నిట్టివిధము ననే యింకొక జవాబువచ్చెను.

కలకత్తాలోని వ్యాపారసంఘము

కలకత్తా దినము 28:— వంగదేశీయ దొరతనము వారు నియమించిన కంట్రోలరు వారి విమర్శనకు నయము గా నీక్రిందిసంఘములవారు వ్యాపారమును ముగింప నుత్తరపు నిచ్చిరి. స్పిట్ డాండ్స్ అందు కంపెనీ, డెబ్బెలు అందుకంపెనీ, వుట్లోగ్లూక్ అందు కంపెనీ, ఆర్ బాగరు అందుకంపెనీ, ఫాడ్ అస్సమామ్ అందు కంపెనీ, ఆరెక్స్టేక్ అందు కంపెనీ, కోల్ ఫెల్స్ అందు కంపెనీ, ఆస్ట్రీయన్ ఎస్టేట్స్ అందు కంపెనీ, ఇంఫోర్టంపెనీ, మెయర్ సెల్ బర్ అందుకంపెనీ, ప్రావర్ ఆక్సిడ్ అందు కంపెనీ, యఫ్. యోర్ట్ అందుకంపెనీ, డిమ్-అసియాటిక్ గ్యాస్. ఇ. గ్రబర్ అందుకంపెనీ.

వర్తకముచేయ లైసెన్సులిచ్చిన కంపెనీలు.

ఈక్రింది సంఘములకు విమర్శనానయముగ వ్యాపారముచేయ నెలవియ్యబడెను స్టీక్ థార్ జన అందు కంపెనీ, ఈక్ర. ఇండియా సిగరెట్టు మానుపాకృతింగుం కంపెనీ, అల్లాసాలమ్.

స్వేచ్ఛావర్తకము జేయగలవారు.

ఈక్రింది సంఘములవారికి స్వేచ్ఛావ్యాపారముజేసికొన వచ్చునని యుత్తర విమర్శన. టిట్యుర్ వేదముయ్య, రాలి బదర్, ఇక్టర్ మేజర్ బ్యాంకింగు. కార్పొరేషన్, రసన్ ఆసియాటిక్ బ్యాంకింగ్, నార్త్ బ్యాంకింగ్, వంగదేశీయ వజీర్ముజుమ్మ. యఫ్. డబ్ల్యూ. హెల్స్ అందు కంపెనీ యను వీరియధికారులనుకన్న కంపెనీలున్న, టానాయిటా కంపెనీ, నార్త్ బి ఇక్ మ్యారెన్సుకంపెనీ, జి. హెచ్. గుడా, ఇతరవ్యాపారముల సంఘములవారికి లైసెన్సులిచ్చుటనుగూర్చి యాలోచనలోనున్నది.

కంట్రోలరు.

వంగదేశీయదొరతనమువారికి ఇ. ఇ. మ్యాజెస్ట్రేట్ గారిని కంట్రోలరుగ నియమించిరి.

భారతీయ క్రైస్తవుల సభ.

మొదటిసారి కలకత్తాలో సమావేశమగుట.

కలకత్తా దినము 28:— యాదవ్యాపక క్రైస్తవ సభ మొదటి పర్యాయము డాక్టరు బార్డీ కండిగారి యాజమాన్యము క్రింద, నేడు కలకత్తాలోని విమర్శ కళాశాలలో సమావేశమయిరి. వంగదేశీయ వజీర్ముజుమ్మ హైదరాబాదు నివాసులు. బొంబాయి, బర్మా, హైదరాబాద్, చెన్నపట్టణము, పంజాబు, సయ్యుక్తరాష్ట్రము, బంగళా, అస్సామ, బీహార్, మధ్యహిందూదేశము, హోటానాపురము, బరిస్సా, తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్లనుండి ప్రతినిధులు సభకు విచ్చేసిరి.

ఆధ్యక్షుని ఉపన్యాసము.

ఆధ్యక్షుని ఉపన్యాసమునందు గొలువెలవిచ్చిరి:— సంఘమునకు సంబంధించిన కృతకారములను చర్చించుటకు, క్రైస్తవుల మంచిచెత్తలకు వృద్ధిచేయుటకు కారలసినపద్ధతుల నవలంబించుటకు, దొరతనమువారికి వీరి సాధకవాదకములను యిచ్చుటకు నిజేయించుటకు, వివిధక్రైస్తవసంఘములను సమ్మేళనముచేయుటకు నీసభ యుద్దిష్టమెనది. ఆ భారతీయక్రైస్తవులకు తమలోదమకు, చాల సభిసానుభేదములున్నను, అందఱు యిక్కడ కలిసి సంప్రదింపుకొనుటకు సమావేశమైరి. హిందూదేశములో 40 లక్షలమంది క్రైస్తవులున్నారు. కడచిన పదివందవత్సరములలోను వీరిసంఖ్య వృద్ధియగుచున్నది. ఇతరజాతులన్నిటికంటెకు క్రైస్తవులలోవిద్యాభ్యాసమున పొందిన స్త్రీలును, పురుషులను అధికముగ నున్నాడు. భారతీయక్రైస్తవ స్త్రీలో విద్యభ్యాసముగ వ్యాపించినది. ఈ సభాముఖమున వన మణివృద్ధికి వచ్చెదమని నమ్ముచున్నాను. ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వముయెడల రాజభక్తిని గురించినా, రాజప్రతినిధిగారి యొక్కయు సర్ రాజాహర్నాబు సింగుగారి యొక్కయు, పురుషుల యుద్ధములో చనిపోయి నందున సానుభూతినికను పరచుచు తీర్చినంపబడింది. భారతీయక్రైస్తవులకు సంబంధించిన ప్రస్తావన కాసనము గురించివేటి మధ్యమము చర్చించబడినది.

బొంబాయి

బొంబాయి నాగరిక కృషి సమితి బహుమానము
ఇవ్వల్ వారెట్లు గాఢభీనంబులు.

బొంబాయి డిసెంబరు 28:— శ్రీవిల్లింగ్ డెక్ ఫ్రెండ్స్
సొసైటీకి సంబంధించిన వారెట్లు గాఢభీనంబులు చేసినందుకు
బొంబాయి నాగరిక కృషి సమితి వారికి వారికి వారికి
బొంబాయి నాగరిక కృషి సమితి వారికి వారికి వారికి

యునైటెడ్ బిల్లు మొంబాయి నాగరిక కృషి సమితి

బొంబాయి డిసెంబరు 28:— యునైటెడ్ బిల్లు మొంబాయి నాగరిక కృషి సమితి
బొంబాయి డిసెంబరు 28:— యునైటెడ్ బిల్లు మొంబాయి నాగరిక కృషి సమితి
బొంబాయి డిసెంబరు 28:— యునైటెడ్ బిల్లు మొంబాయి నాగరిక కృషి సమితి

గాయములు దినన ప్రాంతపులు

గాయములు దినన ప్రాంతపులు
గాయములు దినన ప్రాంతపులు
గాయములు దినన ప్రాంతపులు

మొంబాయి స్త్రీమరు

బొంబాయి డిసెంబరు 28:— 6వ తేదీ టపాలలో బయ
బొంబాయి డిసెంబరు 28:— 6వ తేదీ టపాలలో బయ
బొంబాయి డిసెంబరు 28:— 6వ తేదీ టపాలలో బయ

స్త్రీమరు మొంబాయి నాగరిక కృషి సమితి

బొంబాయి డిసెంబరు 28:— 6వ తేదీ టపాలలో బయ
బొంబాయి డిసెంబరు 28:— 6వ తేదీ టపాలలో బయ
బొంబాయి డిసెంబరు 28:— 6వ తేదీ టపాలలో బయ

లూసోగోరు.

సర్ రాసు కిప్పెలుగారు.

తెలపునండి లింగిరావలియందుకు.

లూసోగోరు డిసెంబరు 28:— శ్రీపద్మమోక్షరత్న పరగణాల
లూసోగోరు డిసెంబరు 28:— శ్రీపద్మమోక్షరత్న పరగణాల
లూసోగోరు డిసెంబరు 28:— శ్రీపద్మమోక్షరత్న పరగణాల

హిందూస్తాను బ్యాంకు

లూసోగోరు డిసెంబరు 28:— హిందూస్తాను బ్యాంకు
లూసోగోరు డిసెంబరు 28:— హిందూస్తాను బ్యాంకు
లూసోగోరు డిసెంబరు 28:— హిందూస్తాను బ్యాంకు

శ్రీకృష్ణుల కేసు

లూసోగోరు డిసెంబరు 28:— రాసు ఆల్ఫ్రెడ్, బ్రాడ్వే,
లూసోగోరు డిసెంబరు 28:— రాసు ఆల్ఫ్రెడ్, బ్రాడ్వే,
లూసోగోరు డిసెంబరు 28:— రాసు ఆల్ఫ్రెడ్, బ్రాడ్వే,

శ్రీ

గోధుమలధర

దొరతనమువారి ప్రకటన.

శ్రీ డిసెంబరు 28:— దొరతనమువారి ప్రకటన.
శ్రీ డిసెంబరు 28:— దొరతనమువారి ప్రకటన.
శ్రీ డిసెంబరు 28:— దొరతనమువారి ప్రకటన.

బర్నా

ఒక వాలంటీర్స్ నియంత్రణము.

రంగూను డిసెంబరు 28:— రంగూనులోని పురపాలక
రంగూను డిసెంబరు 28:— రంగూనులోని పురపాలక
రంగూను డిసెంబరు 28:— రంగూనులోని పురపాలక

దెబ్బలు తినిన భారతీయ సైనికులు.

ఓమెహేమరుగారి సహాయము

రంగూను డిసెంబరు 28:— తూర్పు ఆఫ్రికాలోని,
రంగూను డిసెంబరు 28:— తూర్పు ఆఫ్రికాలోని,
రంగూను డిసెంబరు 28:— తూర్పు ఆఫ్రికాలోని,

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారుల కొరతను.

మా పత్రికకు చందాదారులుగా నుండు
మా పత్రికకు చందాదారులుగా నుండు
మా పత్రికకు చందాదారులుగా నుండు

పత్రికాధిపతి.

చెన్నైలో జరుగుచున్న

దేశీయమహాజనసభ-పత్రసభలు

(సర్వభారత పరిశ్రామిక మహాసభ)

ఇదివరకే పట్టణమున మహాజనసభల వార్షిక సమావేశ
ఇదివరకే పట్టణమున మహాజనసభల వార్షిక సమావేశ
ఇదివరకే పట్టణమున మహాజనసభల వార్షిక సమావేశ

సర్వభారతసంఘ సంస్కరణసభ

ఈనెల 27వ తేదీన హిందూస్తాను ప్రాంతమున
ఈనెల 27వ తేదీన హిందూస్తాను ప్రాంతమున
ఈనెల 27వ తేదీన హిందూస్తాను ప్రాంతమున

దేశీయమహాజనసభ

29వ హిందూదేశీయ మహాజనసభ 28వ తేదీ మధ్యా
29వ హిందూదేశీయ మహాజనసభ 28వ తేదీ మధ్యా
29వ హిందూదేశీయ మహాజనసభ 28వ తేదీ మధ్యా

భటాగ్రజీవుడు టి. వి. ముద్దప్పయ్యగారు ఆయన పేరుండ నైతిక భటవర్ణమును బలపరచుచుండిరి. ఇట్టివీరినా వాచ్యశిష్యాధిపతియైన యాచార్యులు భాగ్యతీయమైన భాగ్య నివాసములు బెంగళుచుండి సంవత్సరమువారవిత్తవసరములు కలగవలయును నొక్కచెట్టు చెల్లెనే గోడనే జూచుకొని చెప్పుమరుచుచుండిరి. కలకత్తానగరమునుండి విచ్చేసిన డాక్టరు నీలకంఠరావు మహాశయుని జ్ఞానబుమునందలి మహాభావములు మృదుమధుర స్వరములు భారత జాతీయ గీతగానం బొనర్చినంత కావ్యకములు ప్రారంభింపబడియె పిమ్మట నాచార్యసంఘాధ్యక్షులగు సర్. యస్. ముబ్బయ్య ఇయ్యగారి ముద్రిత స్వాగతోపన్యాసమును కే యస్. ఆ య్యా ఆ య్య గారు చదువ నారంభించుట కుమున్నె సుబ్బయ్యయ్యగారు స్వయముగ కొంతమచ్చు టించిరి. ఆంతరము స్వాగతోపన్యాసము చదువబడినది. పిమ్మట లోకమాన్య సురేంద్రనాథ టెగోలీగారు అధ్యక్షుని నెన్నుకొని తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు సహజ గంభీర ఘోషమున సభ్యులను మానసోల్లాసకరమగు సుపన్యాస మొనరిరి. నవాబు సయ్యదు మహమ్మదు గారా తీర్మాన మును బలపరచిరి. యస్. యం. సహాయగారు దానిని సర్దుచిరి. కరతాళ ధ్వజములు భోరునెలగ నా తీర్మాన మేక గీతముగ నెల్లవారిచే నంగీకరింపబడియె. పిమ్మట నాచార్య సంఘాధ్యక్షులు గావేంద్రినాథ భాగూగారి కంఠశీలమును పుష్పదామమును కంఠించిన యంతర మా మహాశయు డ గాగ్ర స న మ లంకరించెను. సభకు రాజాల్మికి చింతించుచు పలువురు పంపిన తంతివార్తలను జదివిరి. లోకమాన్య గోపేలుగారు సర్. బాలచంద్ర కృష్ణగారును బాబూ అంబికాచరణ ముఖందారుగారును దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ సంఘమువారును, సర్. విలియం వెడర్బర్న గారును పంపిన తంతివార్తలను వి. పి. లోకేశుగారు చదివె. “సం యాక్రభారత సమాజేశమును ఆంగ్లభాషవారు చూడవలసినవార్య కముగ నిభింపించుచున్నారని వెడర్బర్న గారును.” వివా హములు మున్నగు విషయములింకను నిరాశల చేయబడలేదు.

౧౧ తే రాజప్రతినిధిగారికి విన్నవించుటయును. దక్షిణాఫ్రికా సంఘమువారును తంతివార్తలనంపి యున్నారు. పిమ్మట సభ్యులు లుపన్యాసమును ప్రారంభించిరి. ఆయన యుపన్యాసము సాయంకాలము ౪ గంటలకు ముగిసినది. మరల నేడీసభ 11-80 గంటలకు సమాజేశమైనది. 26 వ తేదీనాడు సాధికరకన్వేష్టన సమాజేశమైనది. 27 వ తేదీ సాయంకాలము ఆ ని వి సెంటము గారు మహాభా మంజులమును 27 వ తేదీ సాయంకాలము రాజీయవిషయమును గూర్చి గంభీరోపన్యాస మొనరిరి. ఆధికమహాసభాస మాజేశము జరిగినది. మెమోరియలుహాలులో 27-28 తేదీలయం చు సాయంతనము నాయకుల యుపన్యాసములు జరిగినవి. సభలుజరుగుచున్నవి; ఇంకనుజరుగుచున్నవి. పట్టణము నూత నాలంకార భోభావమానమై చెప్పలచున్నది. దేశమందలి అన్ని భాగములనుండియు కేసవలప్రజలు మహాసభలకొర కీపట్టణమున వచ్చియున్నట్టి తరుణముననే 27వ తేదీ మొ దలు నేటివరకు పట్టణమునందించుమించుగ నన్ని భాగముల లోననుగూడ కొలాయిలనుండి యుదకవిందు నొకటియైనను రాకుండుంటునని యన్ని యూరులవారును పొరుగురివారును గూడత్రాగ నుదకమాదను నీరులేమని, శ్రమపడుటయొక్కటి మాత్రమే ఈయత్నములకు నెరుమత్తుగ దాపరించినది

హిందూసంఘసంస్కరణమహాసభ

ఈమహాసభ 28-వ పర్యాయము మొన్న జాతీయ మహా సభామంటపమున సమాజేశమయ్యెను. శ్రీమైసూరు యాచారా గారగ్రాసాధికరత్యము వహించిరి. సర్. సి. శంకరనాయకు గారు మొదలైన యాచార్యోపసంఘ సభ్యులు సభాధిపతి గారికి స్వాగత మొనరిరి. గౌ. పి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారు, భార్యాసమేతము గౌ. వ్యాసుమూర్తి టి. సదాశివ య్యగారు, వ్యాసుమూర్తి టి. వి. శేషగిరయ్యగారు, వ్యాపతి సుబ్బరావు పంతులుగారు, చంద్రకర్పూరుగారు, రామనాథపురము రాజుగారు, గౌ. సి. విజయరాఘవాచార్యు లుగారు, దిబ్రూజ్ బహదూర్ సి కృష్ణగారు, బాన్స్విలిమహా రాజుగారు, దివాన్ బహదూర్ సి. కరుణాకరమీసనుగారు, గౌ. పోలవరము జవీంబాగారు మొదలైన యసంఖ్యాకు లగు ప్రతినిధిప్రేక్షక మహాజనంతో సభామంటపము నిండి యుండినది.

స్వాగతోపన్యాసము.

ఆచార్యోపసంఘాగ్రాసాధికరత్య ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగం గారు విశోదకరమగు విపులముగను ప్రసంగించిరి. ఆ యుప న్యాస మొకటింద బ్రకటింప జేసెను:—

సోదర ప్రతినిధులారా, నానీలబలారా, పురుషపుం గవులారా, చెన్న పట్టణమున్న సమాజేశమైన యీ హిందూజా తీయ సాంఘిక మహాసభ కాచార్యోపసంఘ కక్షమున మీ యుపసభ స్వాగత మొనగుచున్నాను. శ్రీమైసూరుయవ రాజుగారి సేవభాగ్యత్యము వహించునంతరించుటవలన మనము కృతార్థులమైతిమి. మైసూరురాజ్యము పరిపాలనా విషయ ముననేకాక సంఘసంస్కరణ విషయమున గూడ ప్రశంసా పాత్రము. దేశాటనములన మారదృష్టిసంపాదించిన ప్రాజ్ఞు డగు నీయువరాజుగారు మనభవదేశ పూర్వకముగా సహాయ మొనర్చియున్నారని తానామనంబరింప జేయుచు న్నమ్ము చున్నాను.

సంఘసంస్కరణ గావించినవి.

హిందూదేశమున సంఘసంస్కరణ విషయమున లభించిన ఫలము లసంఖ్యాకములు. 27 సంవత్సరములకును నిప్పటి కిని సాంఘికజీవితములో విశేష వ్యత్యాసమున్నది. రాజకీయ విషయములలో వలెనే సాంఘిక విషయము లలో కూడ గొప్ప యభివృద్ధి కలిగినది. వివేక ఆంధులవలెనే యిందులనుగూడ క్రియాశక్తి క్షీణించుచున్నది. ప్రతిభులైన భోరణి యు మూఢవిశ్వాసమునుగూడ పొడమాపు చున్నవి. విద్యావంతులలో నైకమత్యము లేకపోవుటవలన సంఘసంస్కరణ కార్యము స్థిరపడవచ్చును.

కలసమస్య

కులకట్టు ప్రకృతి సిద్ధమైనది సిద్ధాంతికరించుట కీస డును కొందరు విద్యావంతులగు హిందవులు ప్రయత్నిం చుచున్నారు. కేవల మైసూరాధ్యమైన యీనవప్రావృత్యము పురాతన ప్రావృత్యముకంటె నపాయకరమైనది. ఇది జాతిభేదముల నతిశయింపజేయును. సంస్కరణందరును సర్వ మానవమత్యము నంగీకరించెదరు. విరోధియులు జాతి భేదమును పరిగణింపగూడదని మొఱుపెట్టుచు వీరు స్వభావాధి కర్యమును గొనుట యసంగతము. ప్రావృత్యేకర జాతులు కూడ సంఘసంస్కరణమునకు విఘ్నకారులుగానున్నారు; వారుకూడ గౌ. బానుగారి యంతర్జాతీయ వివాహ కాసన మును భయంకరముగ నభిక్షేపించిరి. వీరు ప్రావృత్యుల యాధికర్యమును కాపాడుట మాత్రమే కాక వారి యాధికర్యము వివి త్రము లేమయాధికర్యమునుగూడ పోగొట్టుకొందురు. ప్రావృత్య కాధికర్యమున కంతరాయము కలిగించు సంస్కరణమున కన కాశము లేదు.

అంతర్జాతీయ వివాహ కాసనము.

ఆరంభమును చెప్పిట్లు, శృంగారమాత్రము లాచారము నుండి యేర్పడినవే కాని ప్రతిప్రాక్రములు కావు పూర్వచార పరాయణులకు మాత్రమే మార్పడగినవి కావు. సృష్టిశాస్త్రము నిరాధారముకాదుట్టి అపవిత్రము హిందూ దేశ మందలి బ్రాహ్మణు లందఱు నొక్కజాతివారమటకు కూడ విలసెను. దాక్షిణ్యబ్రాహ్మణులు మేళమామకొమా రైకు వెండ్లాడి యాచార మవార్యము నశాస్త్రీయమునై యున్నది. సృష్టిశాస్త్ర మధారముగా తీసికొను నెడల, అంతర్జాతీయదంతులకుపుట్టినసంతతివారేదవపురుషులరమున ప్రావృత్యులగుచును మూర్తిగూడఁజేగై కొనవలయును.

ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యము

ప్రభుత్వమువారు 1870-వ క్రిసంతవ్సర ప్రాంతము నుండి సాంఘికాభివృద్ధి విషయమున కటక్కులుగనున్నారు. పూర్వము నిర్బంధపడిన హిందూ విధవా వివాహ మలభివృద్ధి సదుపాయకాసముల కన్న విపర్యయస్థితిని గలిగించు సంఘ సంస్కరణకార్యములందె. దేశమందు విద్యుదాధికమై, దురభిప్రాయము లన్నిమై లేమ యధికారము బలిగొమ్మెన్ను ఈ కాలమందు ప్రభుత్వమువారు సాంఘికవిషయములందు కలగఁజేసికొన నున్నారు. కాసన నిర్మాణసభలందు ప్రజాప్రా ప్తినింభ్యపద్ధతి యేర్పడిన తరువాత ప్రభుత్వమువారు సంఘ సంస్కరణ విషయములందనుకూలముగానుందురని డిఫరెన్ ప్రభువుగారి తీర్మానమును గుఱించి ముచ్చటించుచు, శ్రీశేషులైన హామ్యముగారు చెప్పియున్నారు. విషయాంతరములందలి మన యభివృద్ధిలో సహాయముగా, సాంఘికస్థితికూడ పరిణమించు నట్లు ప్రభుత్వమువారు మనకు తోడుపడవలయును. అధిసభ భాగ్యులగు ప్రజలు కోరినవేకాని కాసనములు నిర్మింపబడ వనుట నిర్లక్ష్యము అధికసంఖ్యాకులకు ప్రజలిప్తపడవచ్చు గనక ప్రభుత్వమువారు పన్నును కొట్టివేయుదురా? ప్రభు

త్వమువారు తామెల్లకాలమును హిందూసాంఘిక విషయము లను కాసించుటకర్తవీ విదేశీయప్రభుత్వమువారు మనమును చుండురా? మార్గీప్రభువుగారు సంస్కరణములు సావించు బడిన తరువాత, రాజవక్రవర్తిగారు హిందూదేశమును సంద ర్శింపవచ్చు తరువాతను, అత్యుదాహరణ గాజప్రతినిధిగారు పరిపాలన మారణించినతరువాతను, ప్రాచ్యపాశ్చాత్య ప్రజ లను పరిశుద్ధపజచి సమ్మేళనముగావించిన యాయమానం గ్రామ మారంభమైన తరువాతను ప్రభుత్వమును విదేశీయప్రభుత్వముని యాచనాపరుడగు హైందవుడైన డును పోగొన నిష్పపడదు.

రజస్వలా వివాహములు.

ఈవివాహముల విషయమై హిందువులకధికార మొ సంకులకొక కాసనము చెన్న రాష్ట్రకాసనసభలో ప్రవేశపెట్టు బడినది. దీనివలన పూర్వచారపరాయణులకు బాధలను జాతీయాభివృద్ధి కార్యక్రమని యందఱు నొప్పకొనియున్న విషయమే కనుక సభమంత మిహుదర్శనంచైన సభ్యులందఱు నేకీభవించెదరని నమ్ముచున్నాము. ఈకాసనము సామాజ్య కాసననిర్మాణసభలో ప్రవేశపెట్టుబడియుండు నెడల నొక విధమైన యధికానుకూల్యముండెడిది. సభలోనున్న గవర్నరు జనరలుగారి వలననేకాని స్థానికకాసననిర్మాణ సభ్యులవలన మార్పబడఁగూడని హిందూధర్మాశ్రయము రాజధాని నగర ములం దవలంబించుమని యిందునించుకొనవలసిన మెంటు కాసనమొకటి చెప్పచున్నది. ఇది యింతకును స్వల్పవిషయము ఇపుడున్న హిందూధర్మముగా విశ్వసించబడిన విషయమును ప్రకటింపి యగ్రముచెప్పబడె యీకాసనముయొక్క యుద్దేశము. ప్రభుత్వమువారి కాసనము నంగీకరించినను హైక్లాస్ ఓరిజినులై డ్దువారు దీనికి విరుద్ధముగా తీర్పుచెప్పవచ్చునెడి విషయము సాటింపఁదగినది కాదు.

యుక్తవయసు రాని బాలికలు.

బాలికల మానరక్షణము నెక్కడ ప్రయోజనకరము గావించునని త్రమ హిందూదేశాస్పృతిని సంస్కరించువిష యముకూడ నీమహాసభలో చర్చింపబడవచ్చును. పెరిమిటి కానివారి విషయమై సమ్మతించుట కర్తవ్యమయినను 14 సం వత్సరములుగా మార్పయెడల, ఈకాసనమునుప్రసాదము ఇప్పడు ప్రతిపాదించబడియున్న మార్పులతో 172, 818 నెక్కులు లేవదీసికొనిపోవుట మొదలగు నేరములందు వర్తిం పనేరవు. నేరములను తప్పించుకొనుట కనకాశమున్నంత కాలమును కాసనోద్దేశములు నెఱవేట నేరవు.

ఉపసంహారము.

ఉదయ సాంఘికమహాసభలో సర్ సి. శంకరనాయకు గారు చెప్పిన వాక్యములను మరల వక్కాణించి విరమించె దను. “సంస్కరణ కావలయుననువారికి మనము బోధించె దము. మనలకు త్రికరణకుద్ధిగా ప్రతిభుటించు వారి యభి ప్రాయములలో యన మేకీభవించక పోవుటయేకార, వారియెడ నీవ్యభిప్రాయమై యందుమని ప్రతిపాదు లనుకొను నట్లు ప్రవర్తించుట మన యాద్యమముయొక్క యుద్దేశము కాదు.” విమర్శకులు మనలకు మీరు చెప్పనట్లు చేయలే దని యడుగుట మొంత యుభయ, సంఘసంస్కరణాదర్శ సాన్యమిహుడ నంతముభ్యమైనదే. సంఘసంస్కరణందఱును పకలనిమి త్రము బాధపడునంత గొప్పవారు కాక పోవచ్చును. ప్రతిజీవితకాభయంచును కార్యతన్వాయ మున్నదనియు, అది వగ్గాశ్రమధర్మములకన్న సద్విమోచనయననుదినసంబంధముల నితరులకున్న కష్టపటయందఱునులభపాధ్యమైనకార్యము.

సభాధ్యక్షోపన్యాసము.

శ్రీరత్నములారా? పురుషపుంగవులారా?

ఈసమాజోపసమమునలై నన్నుడిగి శ్రీయుత నారా యణచంద్రావర్మగారును, ఈసభావ్యవసంఘమువారు నాకు గలిగించిన గౌరవాతిశయము గణ్యతమమైనదిగా నెంచు చున్నాడను. విద్యావయోనుభవముల నాకంటె వృద్ధులు, ప్రస్తావనాశ్రయ యావర్జీవ్యాసంగముగా గలవారు నగు మిమ్ము గూర్చి యుపన్యసించుట ప్రయాసతమమైన విషయ మని మన్నించుకొను. ఆయినను, సంఘసంస్కరణ విష యమై మెల్లపుడు నాకుంగల యనురాగము, నాకనుభవభాజ నందైన విదేశీయమాత్రవలని విశేషమనుకూలములు, జాతీయగం బంధమును నీడెత్తెనుగూర్చిన నాయాశేషముల గొప్పింటిజేట తెలుగుగా మిగిలాల విదేశీయమందుల నాకు దోడ్పడఁ గలవని విశ్వాసముగలదు. విశేషంతుండై హితైకబుద్ధితో నుండు ప్రతిభాగతియును నీజాతీయప్రశ్న కభివృద్ధి యిదవిధమని నిర్ణయించవలసియున్నది.

ఈసభావార్తము

ఇప్పటివరకే సీటి, అధికారము నాటిసీటితో బోల్చి చూచినా బాగా తగ్గినాగరము వైవాధారపడిన వెళ్ళుచున్నాము. ఈసభలములలో గొంతవలన సభ ను తగ్గించిగా వర్తించినది. ఆధునిక సంస్కృతల వలన బ్రతిష్ఠితులు బ్రహ్మసమాజమువంటి సంఘములయొక్క ప్రయత్నములవలన గొంతభాగము, మతగొంతభాగము, సంస్కార భిన్నమువలన వారియొక్కతాపంపదలవలన బరసరవలన వారి వైతము పట్టువడి నుపయోగించుగలిగి మనదేశమందు తెచ్చుచోట్లనుండు గుణగర్వలవలన, నాపల మేర్పడినది. మతము, సత్తరప్రభుత్వసంబంధము పెరుగుట, పాశ్చాత్య సంఘసంస్కరము, మనవాటిలో విదేశీయ గమనాభిలాష విస్తరించుట, తేలికత విధానావళులు కృత్రిమములు, కృత్రిమ భారతీయ నవాజీయ స్పర్ధయు నట్టి సంస్కారసిద్ధికి విశేషించి కారణములుగాఁ జెప్పవచ్చును. కాని, నేన మందే విన్నవించినట్లు మన యవకములకు దగిన సంస్కరణాభివృద్ధిలేక మందమైయున్నది. మొత్తమున మనదేశములోని సంస్కారవిషయమై సహేతుకమైన యొక పద్ధతి నవలంబించి దీని సంపాదమునకైన ప్రయత్నము సంస్కారపక్షమువారు నేయుట లేదనిన నేవంతగా బ్రహ్మదేశీన వాదము గాదనకొందు. మనమావిషయమై నలయు ప్రయత్నములవారముగాక యూరకజరుగ ద్రోసికొనుచున్నాము.

సార్యజనకవిద్య.

దీని నీవిధముగా మీరు ప్రసరింపజేయు యోగాని, ఎవరికేని వారికి సంబంధించిన సంఘములను సుస్థిరమైయున్నాని, సాధారమైన కారణసిద్ధిగాంచుట, కలిగియుండుట సాధ్యముగాదు. ఇప్పటి మానవ కోటిని ముఖ్యముగాఁ బురికొల్పు, రాజకీయోత్తర సిద్ధి, బహువలయుననిన సత్వీవాంఛా సిద్ధికి నిరోధములై యుండు సాంఘిక దోషముల నన్నిటి మన మున్నూలించవలయు. సాంఘికాభ్యుదయ మా సంఘమందలి వ్యక్తియొక్క సాధ్యమునకుఁ గారణ మగుట సర్వమే కాని, యాయావృత్తి, సంఘవిషయముగా నవకరించుచున్న సాంఘికాభ్యుదయమున కాధారమై యున్నది. కాని జన సామాన్యమునఁ జెక్కఁగఁగని విద్యావిహీనులై యభావమున నిద్రించుచుండ కేది సప్రయోజకమై పరిణమించును? సంఘమునందొకఁడుగాని యొక యెవరియేజేరింపబడిన నాసాంఘిక సమదాయ జీవము దౌర్భాగ్య మొందుచున్నది. సర్వాభ్యుదయములకు విద్యవ్యాప్త దర్శకమై యున్నది. సంఘమునా నొకభాగమువారు చదివినవారైన మాత్రాన విశేషాభ్యుదయమేదీయఁబోయినారే. అందుననే సాంఘిక విద్యాభ్యాస మావ్యక్తకమైనది. శ్రీవిద్యయు నిందే పొందునదియున్నది. విద్యావికాసోన్నతులగుట శ్రీజనము సంఘమునకు కీలమైయున్నది. సాంఘికాభ్యుదయమున కిది మూలము.

అతిబాల్యవివాహ ఖండనము

పూర్వోక్తకారణములలో ననేకములే చెందవలయు విచారమునకుఁ గడంగి జేయుచున్నవి. మనవారికల వివాహోద్యోగకాలమును బాదగించుట సాంఘికభావసిద్ధికి ముఖ్యమైయున్నది. విద్వలను సత్పథవర్తనముగా జేసి పెద్దవారైన సంఘమునకు భాగించు సభ్యులుగాఁ జెందుటకేకాక, మారోగ్యవంతమగు సంతానమును గాంచనోపు వారుగా తల్లులుండవలయును. కాని, బాల్యముననే తల్లులగు వారివలన మారోగ్యవంతమగు సంతానమున మభిలషించుటెట్లు? అట్టితల్లులకులుట్లు చిట్టిపాపల వలనకట్టి ప్రయోజనము సంఘమునకుఁ జూపట్లు? ఈసంతానము, దుష్ప్రవర్తనమునకును, దుర్భాగ్యులకును బలియగుచు దల్లులకును, సంఘమునకును భేదకారణమగును. శ్రీజను మనసంఘమునకు సంవిమిదముల కంటివారై ముంద, వారివై మాతృప్రభువులగు సంప్రవర్తకముల భారము కలిబాంధముననే తెచ్చుట లాభముకొఱకగు ధన వినియోగముగా నేరదు. అందున దల్లి కిడ్డల యారోగ్యమును గలుగుటలేక! ఇట్టి సందర్భమున బాలికావివాహ విషయమైపట్టుదల యేల?

వర్తనసంకరము.

బాలీయ పలుత్య విషయము దృష్టితో నాగూచింప వచ్చుచిట్టమున నానగా వైషమ్యమున మన దేశమున కున్న సున్నములను తోచనీయుము నకు పుష్కలముగ ఉన్నది. ఇప్పటికిని బ్రాహ్మణ్యము విధమున వర్తమే సాంఘిక

కాధికార బలముగా నుండునంత కాలము బాలీయత్యమునకైన యేకతాభావమును దరియటయు సాధ్యముగా నేరదు. ఈదేశీయమైన పృథ్వీ నిర్వాహక సిద్ధికి నీవర్త విభేద సిద్ధియెట్లు దూవ్యమై యుండునదియు నేరూపించ నా వశ్యముగాదు. జనసామాన్యవిషయమైన వ్యాయోకదృష్టికిఁ బూజితభావము, నిరోధించుచున్నదియు మీకు విదితవిషయమే. ఆఫ్రికామున్నగు నధినిజేశాసామల పారశ్యాసిద్ధికి పోగడుచు భారతీయుల దాటిపు జేవిభేదము లేక సర్వము భారతీయులమని యొకకంఠ్యముగా వ్యవహరించుచు జన్మభూమియొక్కొక తోడనే యది యేమిచిత్తమో తాంత్రిక దండస్వర్గమునకుల సమ్మోహితులమై మొదటి బాలీయైరములను స్వాధీనరత్యమునకు లోనగుచున్నాము. మాతృభూమి యందును నందఱు భారతీయులముగా నేలయందరాదు. ఈభారతీయ వాతావరణమందే వర్ణసమ్మేళనమునకుఁ దుదకు సంతర్భాగ సమ్మేళనమునకేని యేల ప్రయత్నింపరాదు. వర్ణాంతర ప్రజ్ఞాభావ వివాహములు, సహజము, వైసమ్మేళనమునకు సాపాదములకటివి గాన వానిని త్రోవపించుచుండవలెను.

విదేశప్రవాసము

విదేశీయ గమనములని లాభములు గణించుటలగుట చేతన దృష్టవశముగా నావిషయమైన నిరోధము వడివడిగా నడుగుంటుచున్నది. మైసూరు భారతీయమధ్యరాష్ట్రములలో నట్టివిషయముల ధర్మకాన్త్రవోదకులగు బ్రాహ్మణులే విదేశములకొడఁ వెళ్లివచ్చిన వారి గణపుకొనుచున్నాడు. ఈ విషయముగా నొకపుడు ప్రయలుగానుండిన నైషికదుర్భిమానము, ఆంగలము మున్నగాఁగల పాశ్చాత్యదేశములందు వృత్తిసంబంధములు నితరములకగు దోగ్యతల లభివిధిని యొన్నతోద్యోగములందనునను నాకన్వజీయ లాభమునకులకుల బూర్ణముగా లోనగుచున్నది. మన మేసామాజ్య సంబంధమునకై గర్వింపెదమో దాని సందర్భమునకై పోర పోవరులగు మన భాగతీయ మోధులు తేలకొలది విదేశములకు మొన్నమొన్ననే సంయాత్రితులై. మా సంస్థాపండితులును విద్యాభ్యాసమునకై తమ శత్రువులవైరోపాఖండమున కంపగడంగిరని యాసందర్భమున నుదవలసియున్నది. ఇట్లు జహుజహుగా విదేశీయన కేగిన విషయమై మన సంఘమందొకేవలన భూర్వాచారపరాధులు లేని నాకుఁ దెలిసినంతకంత నభిజేపించుటాని నట్లు వినుటలేదు. ఈవిదేశప్రవాస విషయమైన వర్ణభేదభిమానమునుగూర్చి యొక విషయమైతలంతు.

నిమ్నజాతులు.

హిందూసంఘమునందు జనించిన యాటుకొట్ల జనము యావజ్జీవము దూర్భాగమునకు లోబడియుండఁ జేయుటయు, వారినుండు యపవిత్రతగాఁ బాటిం చుటయు, సాంఘిక సిద్ధిలో. వా ర్హ్యత్యము గాంచవలయు ననిన వారి యాసు పూర్వక మత పరిత్యాగమే సాధనమై యుండుటయు, మన నాగరిమున మాయని మచ్చగా నుండుట సర్వమే యున్నది. ఈ విషయమున మన దేశమునకును, ఆంగలమునకాది పాశ్చాత్యదేశములకును గల వ్యత్యాసమేమని అప్పనవచ్చును! ఆ దేశములందు స్వాశ్రితులై చిన్నలు పెద్దలు కష్టించిన కుటుంబములవారు సంఘమందు మహోన్నత సిద్ధి గలుగుగాఁ దగుదురు. పరాసు దేశమునను సామాన్య యోధుఁడైనవాడు స్వాశ్రితు బలమున మహారథ శ్రేష్ఠుఁడుగాఁ గూడును. సత్త్యముగా నీదేశమున సాంఘిక సమత్వమునకై కష్ట సమ్మేళన మావశ్యమై యున్నది.

“మనజులకు లేదు భేదము మహిని జూడ,
కాసు కొఱపగా వర్ణము ల్లిలిగె నకట.”

అని యొక మహానీయుఁడు నడిచియున్నాడు. అయిన నొక విషయము మాత్రము నిశ్చయము. విద్య వ్యాపించుఁ గొలది సాంఘిక స్వావ్యయఁ గోల్పోయియుండు లక్షల కొలదనలు వారి స్వావ్యయనకై స్థాపకాంగీకారము వడకు బట్టవలెదురు. కడకట్టి యంగీకారమువారు (హిందీ తిరుగురు.
(సశేషము)

విన్నవము.

ఆర్యవర్యా,
అంద్రభాషాభిమానులును దేశభిమానులు నైన తమవంటి మహాశయుల సహాయ ప్రోత్సాహముల బలిమిని నాగ్రదినపత్రిక దిన దినాభివృద్ధిని జెందుచు దేశభాంధవుల మన్ననకు భాజనంబై నందులకు బ్రతికానిర్యాహకు లెంతయు గృతజ్ఞులు. దినపత్రికా ప్రచార మారంభమైనపుడు సర్వజన సౌభ్యంబునకై చందా ధనము సంవత్సరమునకు రూ. 1-1 నిర్ణయింపబడినది. పత్రికాప్రచారమున కుపక్రమించిన మూడుమాసములలో యుద్ధ మారబడెనది. యుద్ధ మారంభముకాగానే కాగితముల ధర పెరిగినది. ఆదివారములందు సయితము పత్రికాప్రచార మనసరమైనది. పత్రిక పత్రికకు కాగితములకై రూ. 6-0-0. పోస్టు టైపులకై రూ. 5-8-0. వ్యయముచేయుట యవసరమైనది. సామాన్యముగ కాగితములకగువ్యయము ముద్రణమున కగునని అచ్చుకనులందుఁ బ్రవేశముగల వారలకుఁ దెలిసియున్నది. త నారలకు నెలకు రూ. 900 లు వ్యయమగును. వి. దీనివలన దిన పత్రిక స్వయంపోషణమునకై రూ. 18-0-0 లు చందాను గలిగియుండవలయునని తేలుచున్నది. ఇంతవఱకు నిర్ణయించిన చందానలన పత్రిక పత్రిక పై నై దారురూప్యముల నష్టము గలుగుచున్నది. యుద్ధము త్వరితముగిసి కాగితములు చవుకయగు నని యూహించినను నపుడైనను పత్రిక పత్రికకు రూ. 16-0-0 వ్యయమగును. ఇక వి ముందుగాని ఇంతవఱకు దినపత్రిక చిరకాలమునకు వియె యుండుట యసంభవము. దేశభాషాభిమానులను రూ. 15-0-0 కు తక్కు చందాగల దినపత్రికలు లేవు. అరసభావమునందే స్వదేశీమిత్రమునకు చందా రూ. 15-0-0. మహారాష్ట్ర మూర్ఖర భాషలోని దైనికపత్రికలకు చందా రూ. 18-0-0. ఆ పత్రికల చందమున నాంద్రపత్రికకును జనవరిమాసమునుండి సంవత్సర చందా రూ. 15-0-0 లు చేయవలయునని నిర్ణయింపబడినది. తగిన ప్రోత్సాహము లేయింజేసి పత్రికను నిలుపుటవలన నాంద్రపత్రికా నిర్వాహకు లాంద్రలోకమున కంతకును సహభ్యుత్తిని గలిగించిన వారగుదురని విచారము గలుగుచున్నది.

ఆర్యవర్యా! దేశభాషాభిమానులైన తాము పత్రికా నిర్వాహకుల సంకల్పసిద్ధికి దోడ్పడి పత్రికను బోపించుటకు బ్రార్థితులు. అధికమైన చందాసామ్మ్య జనవరిమాసమునుండియును వసూలు చేయబడును. సంవత్సర చందాదారులనుండి యును నారుమాసములవారి నుండియును ముందు ఆదివారములందు పత్రికల సంపుటకై బాకీయున్న నెలలకుమాత్రము వారంగీకరించినసామ్మ్య వసూలు చేయబడును. నెలచందా ముందు నుండియును రూ. 1-4-0 లు వసూలు చేయబడును. నెలచందా దారులు నెలకు 0-2-0 మాత్ర మధికముగ నియ్యవలసియుందురు. సంవత్సరమునకుగాని 6 మాసములకుగాని చందాదారుల కంతరాయము లేకము వి. పీ. ఖర్చులు తగులకయు పత్రిక జేరుచుండును. సామ్మ్య ముందుగా బంపనివారలకు పత్రిక పంపబడదుగాన జందాదారులుగ నుండదలచిన వారందరును ప్రతినెలకును ముందుగ జందాల సంపుటకుగాని, వి. పీ. లను దీసికొనుటకుగాని, ప్రార్థితులు. చందాదారులంద రివిన్నపమును సంగీకరించెదరని నమ్మి
భవద్విధేయుడు,
పత్రికాధిపతి.

విన్నవము.

ఆర్యవర్య,

ఆంధ్రభాషాభిమానులను దేశభాషాభిమానులను నైన తమవంటి మహాశయుల సహాయ ప్రోత్సాహముల బలిమిని సాంధ్రదినపత్రిక దిన దినాభివృద్ధిని జెందుచు దేశభాంధవుల మన్ననకు భాజనంబై నందులకు బ్రతికానిర్యాహకు లెంతయు గృతజ్ఞులు. దినపత్రికా ప్రచార మారంభమైనపుడు సర్వజన సౌలభ్యంబునకై చందా ధనము సంవత్సరమునకు రూ. 1-1-1 ని ర్ణయింపబడినది. పత్రికా ప్రచారమున కుపక్రమించిన మూడుమాసములలో యుద్ధము రబ్ధమైనది. యుద్ధ మారంభముకాగానే కాగితముల ధర పెరిగినది. ఆదివారములందు సయితము పత్రికా ప్రచార మవసరమైనది. ప్రతి పత్రికకు కాగితములకై రూ. 6-0-0. పోస్టు షాంపులకై రూ. 5-5-0. వ్యయముచేయుట యవసరమైనది. సామాన్యముగ కాగితములకగువ్యయము ముద్రణమున కగునని అచ్చుపనులందుఁ బ్రవేశముగల వారలకుఁ దెలిసియున్నది. తంతివార్తలకు నెలకు రూ. 900 లు వ్యయముగచున్నవి. దీనివలన దినపత్రిక స్వయంబోధణమునకై రూ. 18-0-0 లు చందాను గలిగియుండవలయునని తేలుచున్నది. ఇంతవఱకు నిర్ణయించిన చందావలన ప్రతి పత్రికపై నై దారుహాభ్యముల నష్టము గలుగుచున్నది. యుద్ధము త్వరలోముగిసి కాగితములు చవుకయగునని యూహించినను నపుడైనను ప్రతి పత్రికకు రూ. 16-0-0 వ్యయమగును. ఇప్పుడుగాని ముందుగాని ఇంతనష్టముతో దినపత్రిక చిరకాలము సజీర్ణ యుండుట యసంభవము. దేశభాషలందును ఆంధ్రభాషయందును రూ. 15-0-0 లకు తక్కువ చందాగల దినపత్రికలు లేవు. అరవభాషయందలి స్వదేశిమిత్రమునకు చందా రూ. 15-0-0. మహారాష్ట్ర ఘూర్జర భాషలలోని దైనికపత్రికలకు చందా రూ. 18-0-0. ఆ పత్రికల చందమున నాంధ్రపత్రికకును జనవరిమాసమునుండి సంవత్సర చందా రూ. 15-0-0 లు చేయవలయునని నిర్ణయింపబడినది. తగిన ప్రోత్సాహము లేమింకేసి పత్రికను నిలుపుటవలన నాంధ్రపత్రికా నిర్వాహకు లాంధ్రభాషకమున కంతకును నపఖ్యాతిని గలిగించిన వారగుదురని విచారము గలుగుచున్నది.

ఆర్యవర్య! దేశభాషాభిమానులైన తాము పత్రికా నిర్వాహకుల సంకల్పసిద్ధికై దోడ్పడి పత్రికను బోపించుటకు బ్రార్థితులు. అధికమైన చందాసామ్మ జనవరిమాసమునుండియును వసూలు చేయబడును. సంవత్సర చందాదారులనుండియును నారుహాసములవారి నుండియును ముందు ఆదివారములందు పత్రికల సంపుటకై బాకీయున్న నెలలకుమాత్రము వారంగీకరించినసామ్మ వసూలు చేయబడును. నెలచందా ముందు నుండియును రూ. 1-4-0 లు వసూలుచేయబడును. నెలచందా దారులు నెలకు 0-2-0 మాత్ర మధికముగ నియ్య నలసియుందురు. సంవత్సరమునకుగాని 6 మాసములకుగాని చందాదారుల కంతరాయము లేకయు వి. పి. ఖర్చులు తగులకయు పత్రిక జేరుచుండును. సామ్మ ముందుగా బంపనివారలకు పత్రిక వంపబడదుగాన జందాదారులుగ నుండదలచిన వారందరును ప్రతినెలకును ముందుగ జందాల సంపుటకుగాని, వి. పి. లను దీసికొనుటకుగాని, ప్రార్థితులు. చందాదారులందఱి విన్నపమును సంగీకరించెదరని నమ్మి ధవద్విధేయుడు, పత్రికాధిపతి.

వనోపధి సార్వాపరితా.

ఇది దేశమునందుబిట్టు కెప్పుడు జలము మియు నోల నర్మకోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి, రోడ్లు, సాతవాయుప్రసోల్లు, రిసోల్లు, కిక్కికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన వయ్యును. ఇది చర్మమునకు కా తీసుకొనించును. నాటిలంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నత్తునను శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన కఠినమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా నెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కుమందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మందు) నాగవల్లికైలము పైపూతను మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

చక్కని సువాసనగల పెంటులను ప్రేమించువారు ఆటోదిల్ బహారు (ఔషధము)

అనుప్రాగేశీయుల ముక్తకంపబడిన ఆత్మనపహాగింపవలయును. మనోహరమయినది, మనాసగలది, చాలకాలమువా యుండునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములకుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యవారము చేర్చబడలేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో కూడిన పూలతోట లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యధ్యక్షమైన కేయికముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మనయొక్క సువాసన భవింతులకయి ఆటోదిల్ బహారు ఇవ్వ ను ని మీదగ్గరనున్న హృదయము నడుగవలయును. వాటితావున లేచిని మాత్రవాయుడు. చిన్నబుడ్డి బిలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, 1/2 బొమ్మ ఆత్మనగల పెద్దసముజాబుడ్డి 1-2-0. ఈయత్మనలో మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కాన్డలు డబ్బా 1-5 0-10-0 వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును సోలు ఏకెంటు-అండ్ల ఇండియన్ డ్రగ్ కమికల్ కంపెని, 155, జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏకెంటు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తి, నెం. 29, చైనాబాదుకోడ్లు, ప్రవరణబాచపనూపం, మదరాసు.

స్పెన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిమెంటరీ మ్యాథ్ లో ఒకటిమొదలు ఆయిదవ క్లాండ్డు వరకు చదువు బాలుకలకు, ఉపాధ్యాయులకును, టయినింగు టీచర్లకును మిక్కిలి యోజనీయగును. ఇందు సమ చతుర్భుజములు, త్రిభుజములు, సమాంతర చతుర్భుజములు, విషమ చతుర్భుజములు, విషమకోణ సమచతుర్భుజములు, షూభుజములు, వీనియొక్క కైకాల్యములను కనుగొనుట, ఖామి కొలత మొదలైనవి, మాదిరికెక్కలు ఆభ్యాసములును ఉన్నవి. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరలో తెలుగున లేనేలేదు. ప్రతి ఉపాధ్యాయునివద్దను తప్పక యుండవలెను. దీనినెల ఎనిమిది అణాలు.

ఒకడజను పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకము కలిపిన ఇయ్యి యును. భాగవత చంపు-పద్మరాజ ప్రణీతము నెల రూ 0-8-0 అయిదువారలు ఈక్రింది ఆడ్రెసునకు సరిలేప్పించుకొనవలెను కర్రా జోగియ్య టీచర్, బోర్డు మోస్కో, ఆమలాపురం. చాగడి జిల్లా.

కళ్యాణ ఘృతిము.

ఇది శ్రీలసాలిటి కల్పవృక్షము. శ్రీమ సకాలమున బహిష్కాకుండుట, మయిల సరిగా పోకపోవుట- మేహవ్యాధులు, తలనొప్పి, ఆకర్షి, సంభాషణ, మలబద్ధము, కుసుమ రోగము, ఋతుకుల, మొదలగు శ్రీలవ్యాధులను నమృతముగా కుదిర్చి సంతోషవతులను జేయుటలో అన్వేషియమయినది 4 సీసాలు చాము; సీసా రూ 1-4-0 4 సీసాలు రూ 4-8-0.

భారతీయ బాలామృతం:—ఇది బిడ్డలకు ఆమృతతుల్యము. ఆజీర్ణము, గర్భవాతము, పురాణాజ్వరము, కృశత్వము, మొదలగువానిని హరించి మంచి బలము, శిష్టశక్తిని కలిగించి బిడ్డలను పులిపిల్లలవలె నెంచును. సీసా రూ 0-8-0; 6 సీసాలు రూ 2-8-0. మలేశరంజని తిలనామ:—ఇది గుక్కెరి పరిమళము, గలిగి భూలవాసనను గుప్పించికొట్టు చుండును. వెంట్రుకలను చక్కగా వెంచును. మృదుత్వమునిచ్చును. మెదడుకు చల్లదనము. సీసా రూ 0-8-0; 6 సీసాలు రూ 2-8-0.

అభ్యంగనతైలము:—దీనితో తలఅంటుకొనినతేక రాచి కొనిన, తలనొప్పి, పొగ్గుపుష్కొప్పి, కండ్లమంటలు, చుండు, మొదలగువానిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమునిచ్చి వెంట్రుకలను నల్ల పరిచి వెంచును. సువాసనయుగలము. సీసా రూ 0-6-0 (6 సీసాలు 1-14-0) బొమ్మ సీసా రూ 0-2-0. వి. పి. ఖర్చు 5 కేర్యకము. పి. కి. పి. అండుకో. ఆయాశ్వేద సమాజం. పొంబాయి. (గుంటూరు జిల్లా.

ప్రపంచ చరిత్ర.

రెండు సంవికలు వెలువడినవి.

ఇందున్న దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో లెగినపటములతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600 పుటలు) 6 సంవికలు, చందా రూ. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ సమములేదు. సంవత్సరము చందా ముందుగ పంపిండును.

కలయవారు:—గా. హరినాథ ఎం. పి., శింతాడికేట, తామర ౬ డబ్బీ 1-కి నెల రూ.

లము ఒక్కడబ్బా ను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిస్తా లమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరుఅణాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

అనేకసంవత్సరములు, మాసములు బాధపడినవారు దీనివలన తక్షణమే సుఖము పొందిరి. కాని నిదురపట్టక బలములు జూకుచుండు అవస్థ పగవారికైనను వద్దు.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి నెల 0-12-0 లు ప్రృ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలనశీలమును. కండ్లకు చలనశీలమును. వెంట్రుకలు వెరుగును. వెంట్రుకలు రాలకుండును. వెంట్రుకలు నునుపుతేరును. మనోహరముగా నుండును. సువాసన గలిగి యుండును

వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము. తప్పకకొనుటయ్యుక్తము

ఇది మనోహరము తేయ విద్యాగ్రంథు, క్షీడర్లు, ఉద్యోగ గ్రంథులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.

కలరా మాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు నెల రూ. 0-5-0.

కలరా ప్లేగువలనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

అమృతాంబనం డిప్లో నెం. 108, ప్రేస్ కోడ్లు బొంబాయి. 6 & 7, తంటుశెట్టి బీధి, మదరాసు.

కృష్ణా లండను.

కృష్ణా లండను వేయబడినది.
కృష్ణా లండను వేయబడినది.
కృష్ణా లండను వేయబడినది.

Payne. & Co.
Madras.

కృష్ణా లండను వేయబడినది.
కృష్ణా లండను వేయబడినది.
కృష్ణా లండను వేయబడినది.

ఆంధ్రనాటకములు.

ఆంధ్రనాటక పితామహుండగు బల్లారి, ధర్మ
వరం. రామకృష్ణమాచార్యుల వారిచే రచియింప
బడినది ఆంధ్రనాటక రత్నమాలా గ్రంథములు.

సరస్వతీ పుస్తకాలయము.

ఈ పుస్తకాలయమునందు శేషదేవాంతనాటక ధర్మ
కాత్రు వైద్య బోధిషికావ్య మంత్రపురాణాదలకు సంబం
ధించిన సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు విక్రయమునకు సిద్ధముగ
నున్నవి.

Advertisement for The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madras. Includes an image of a crown and text in Telugu.

వివేకరమణుని వినుగుపుట్టింప నిదియునగు
తెలుగు నవలలు.
శీలా లేక సుశీలదనగరము— ఇందు శ్రీల మనోహర

Advertisement for Panchajanya Sarsa Chaitanya. Includes text in Telugu and a decorative border.

Advertisement for Panchajanya Sarsa Chaitanya. Includes text in Telugu and a decorative border.

Advertisement for Panchajanya Sarsa Chaitanya. Includes text in Telugu and a decorative border.

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.
శ్రీరమేశ చంద్రదత్తుగారి యాంధ్రచరిత్రలో కిది తొలుతు
సంగ్రహము.

Advertisement for Panchajanya Sarsa Chaitanya. Includes text in Telugu and a decorative border.

Advertisement for Panchajanya Sarsa Chaitanya. Includes text in Telugu and a decorative border.